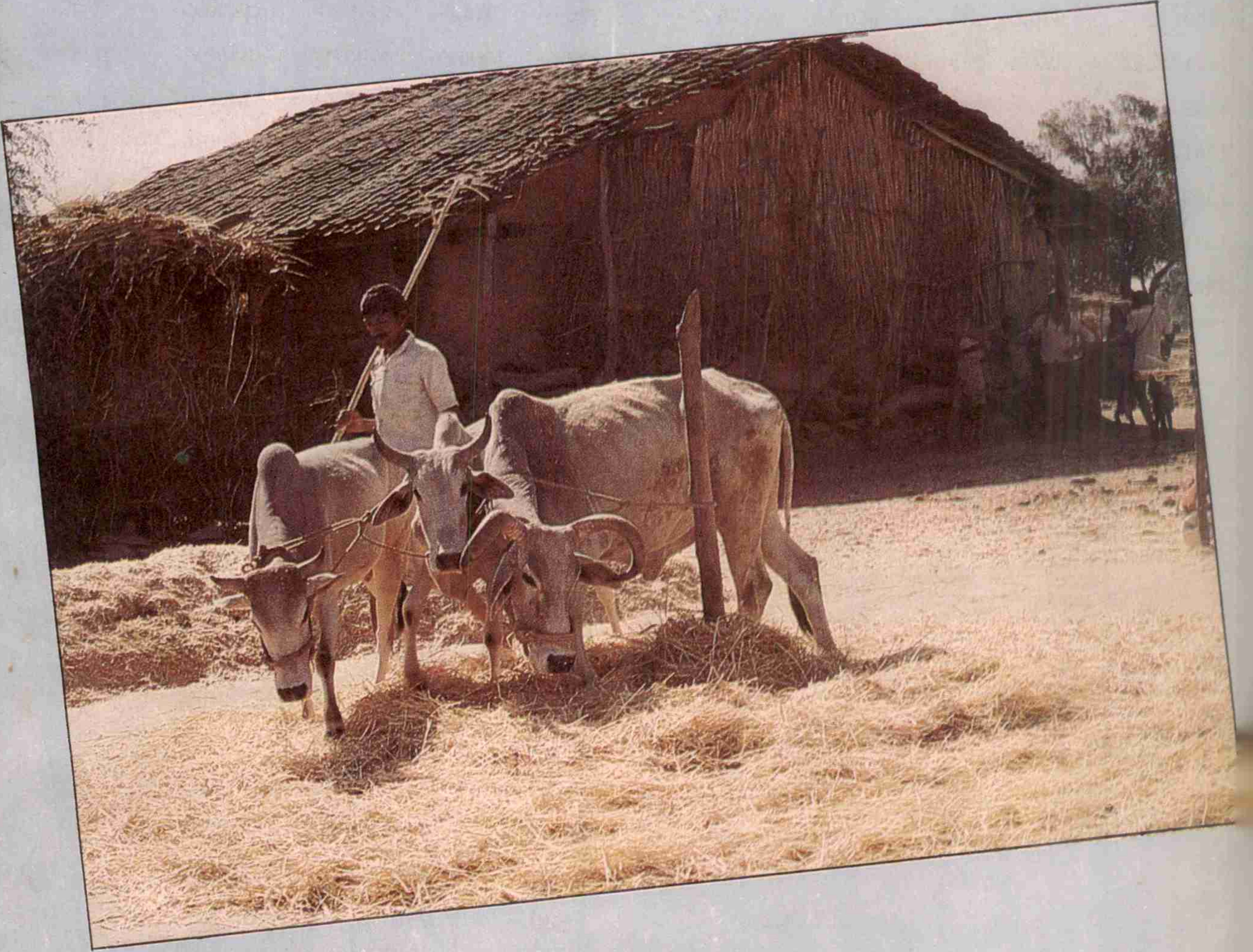

మన రైతువారితో

మాసపత్రిక, జనవరి '93

విరామ మెరుగక పరిశ్రమించే
కర్షక వీరుల కాయం నిండా
కాలువకట్టి ఘర్మ జలానికి
ఖరీదు కట్టే షరాబు లేడోయ్
- శ్రీ శ్రీ -

మన సంపత్తుల పుభావం

CT

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీటి పరిషత్తు

ధాన్యం						మిర్చి		ప్రత్తి
-----						-----		----
మనూరి - 2067		మినుము	పెనలు	శనగలు	కందులు	1వ రకం	2వ రకం	Mc-5
1991డిశంబర్ 21	353/- 285/-	690/-	780/-	706/-	1000/-	4200 /-	3800/-	1475/-
1992 ,, ,,	370/- 286/-	610/-	755/-	775/-	915/-	2210/-	1430/-	1280/-
1991డిశంబర్ 23	353/- 288/-	690/-	780/-	706/-	1000/-	4200/-	3800/-	1500/-
1992 ,, ,,	370/- 280/-	610/-	755/-	775/-	915/-	2220/-	1448/-	1248/-
1991డిశంబర్ 26	353/- 293/-	680/-	760/-	695/-	780/-	3900/-	3550/-	1525/-
1992 ,, ,,	365/- 278/-	605/-	755/-	775/-	915/-	2180/-	1470/-	1240/-
1991డిశంబర్ 28	353/- 293/-	680/-	768/-	690/-	975/-	3800/-	3500/-	1550/-
1992 ,, ,,	365/- 278/-	605/-	755/-	775/-	915/-	2120/-	1400/-	1230/-.

=====

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీటి పరిషత్తు పోలవర ప్రాజెక్టు				
నరకు పేరు	1991 డిశంబర్		1992 డిశంబర్	
	గరిష్ట	కనిష్ట	గరిష్ట	కనిష్ట
1. ధాన్యం	391	333	310	300
2. ఆముదాలు	689	689	658	618
3. ప్రత్తి	1560	1500	1060	950
4. మిర్చి	4500	4000	2400	2000
5. మక్కలు	353	353	248	213
6. ప్రొద్దుతిరుగుడు	1056	1001	915	775
7. వేరుశనగ	849	740	865	500
8. పెనర్లు	690	690	770	770
9. కందులు	920	866	937	911
10. జొన్నలు	403	403	-	-
11. నువ్వులు	1582	1582	1263	1250
12. ఉలువలు	267	260	-	-

మన రైతువాణి

(మాస పత్రిక)

1993, జనవరి

సంపుటి : 3 సంఘిక : 6

సంపాదకవరం:

కొరటాల సత్యనారాయణ

(ఎడిటర్)

పి. మధు

వి. శ్రీనివాసరావు

వెల : రు. 3.00

పేజీలు : 32

చిరునామా : ఎడిటర్, మన రైతువాణి

30 ఏ, పాత ఎం.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్,

హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్ - 29.

గమనిక : చెక్కులు, డి.డి.లు

మన రైతువాణి పేరుతో పంపగలరు.

లోపలి పేజీల్లో.....

ఆర్.టి.సి. బస్ చార్జీలపై 2

నంపాదకీయం 3

స్వస్వరక్షణలో మెళకువలు 4

చెరకు దిగుబడిపై 7

వ్యవసాయం పై సమీక్ష 9

కూరగాయల సేద్యం 13

రొయ్యల వెంపకం వాత 15

కిసాన్ మేళా 17

మార్కెట్ యార్డ్ 19

ఉద్యమించిన రైతాంగం 21

జిల్లా సమావేశం 23

మనం - మన ఆహారం 28

“మన రైతువాణి” ని చదివించండి ! చందాదారులుగా చేర్పించండి !!

ఆర్.టి.సి. ఛార్జీలపై అసంబద్ధ వాదనలు

మూలిగే నక్కపైన తాటిపండు పడ్డట్లు అనేక పన్నుల భారాలతో, పంటలనష్టాలతో, నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్న ప్రజలపై విజయభాస్కర రెడ్డి ప్రభుత్వం డిశంబరు 1 తేది నుండి విద్యుత్ ఛార్జీలను, జనవరి 4 నుండి ఆర్.టి.సి. ఛార్జీలను పెంచింది. రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు 13 జిల్లాలు కరువు వాతపడ్డాయి. దక్షిణ భారతదేశానికే ధాన్యాగారంగా చెప్పబడే తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో మొన్నటి తుపానుకీ వరి పంట బాగా నష్టపడింది. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వం చూస్తే రైల్వే రేల్లు పెంచింది. ఎరువుల ధరలు పెంచింది. పెట్రోలు, డిజిల్ ధర పెంచింది. వీటి భారంతోనే కుంగిపోతున్న ప్రజలు ఈ విద్యుత్, బస్ ఛార్జీల పెంపుదలతో పూర్తిగా కుంగిపోతారనడంలో సందేహం లేదు.

విద్యుత్ ఛార్జీలు ఎంత పెంచుతారో ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆర్.టి.సి. బస్ ఛార్జీలు కిలోమీటరుకు 3 నుండి 5 పైసలు పెంచింది. అందువల్ల విద్యుత్ ఛార్జీల పెంపుదలవల్ల రూ. 27 కోట్లు, బస్ ఛార్జీల పెంపుదల వల్ల రూ. 210 కోట్లు పెరగగలవని ప్రభుత్వమే ప్రకటించింది. ఒక్క సంవత్సరంలో రూ. 500 కోట్లు అదనపు భారాన్ని వేయడం మనం కనీవీ ఎరుగం.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్.టి.సి. దేశంలోనే సమర్థవంతంగా నడుస్తున్న సర్వీసు. తిరిగే బస్సుల సంఖ్యలో కాని, ప్లీట్ వినియోగంలో కాని, తిరిగే కిలోమీటర్ల దూరంలో కానీ, ప్రమాదాలు

అతితక్కువగా జరగడంలో గాని, టైర్ల వినియోగంలో గాని, దేశంలోనే ప్రథమ స్థానంలో ఉండగా, ఇంధన వినియోగంలో గాని, రోజుకు సగటున బస్ ప్రయాణించే దూరంలో గాని కిలోమీటరుకు అయ్యే మొత్తం ఖర్చులో గాని ద్వితీయ స్థానంలో ఉంది. అయినా 1988-89 వరకు లాభాలతో నడిచిన ఆర్.టి.సి. 1989-90లో రూ. 31.13 కోట్ల నష్టంతో నడిచిందని ప్రభుత్వం లెక్కలు చెబుతున్నది. 1992-93లో జూన్ నెల వరకు రూ. 9.71 కోట్ల లాభంతో నడుస్తున్నది. అయినా సంవత్సరాంతానికి నష్టం రూ. 106 కోట్లకు చేరుతుందని, వచ్చే సంవత్సరం రూ. 210 కోట్లకు చేరుతుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. ఈ నష్టాల నుండి బయటపడడానికి రేల్లు పెంచుతున్నామని చెబున్నది.. కాని నిశితంగా పరిశీలించినట్లయితే వారి అంచనాలు బూటకమైనవని తేలుతుంది. నష్టాలు ఏవిధంగా వస్తున్నాయో ప్రభుత్వం తెలిపింది. నక్సలైట్ల కార్యకలాపాల వల్ల, రాజీవ్ గాంధీ హత్యాసంతరం జరిగిన అల్లర్లవల్ల, ఇతర కారణాలవల్ల రూ. 23 కోట్లు నష్టం వాటిల్లిందని లెక్కలు తేల్చింది. తాను శాంతిభద్రతలు కాపాడలేనందున జరిగిన ఈ నష్టాన్ని ప్రజల నెత్తిమీద వేస్తానంటున్నది.

రోడ్డు మరమ్మతులు లేక పాడై ఉండడంవల్ల రూ. 50 కోట్లు నష్టం వచ్చిందని ఆర్.టి.సి. ఎమ్.డి. చెప్పారు. తమ అసమర్థత వల్ల వచ్చే నష్టాన్ని ప్రజలపై రుద్ద బేనడం ఏమిసబబు?

With Best Compliments from

దేవరకోట గ్రామ పంచాయతీ

ఘంటసాల మండలం

కృష్ణాజిల్లా

సర్పంచ్ : కొప్పుల అర్జునుడు

సర్పంచ్ మరియు సభ్యులు

మతసామరస్యాన్ని కాపాడండి !

డిశంబర్ 6 ఆయోధ్య ఘటనలతో అంతర్జాతీయంగా మన దేశ ప్రతిష్టతీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది. దేశం లోపల మైనారిటీలలో అభద్రతా భావం పెరిగింది. తరతరాలుగా అనుసరిస్తూ వచ్చిన భారత దేశ సత్సాంప్రదాయాలకి మాయని మచ్చ ఏర్పడింది. మన దేశ ప్రజల్లో వున్న మత నమ్మకాలు, భక్తిభావాలను ఆసరా చేసుకొని, వాటిని తమ స్వార్థ రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం బి.జె.పి. కూటమి దుర్వినియోగపరిచింది. మతాన్ని రాజకీయాలకు జోడించి మతోన్మాదిగా మారింది. దేశమంతా చీదరించుకున్నా నాకేటి సిగ్గు అంటూ జరిగిన దారుణాన్ని నిస్సిగ్గుగా సమర్థించుకుంటున్నది. ఒకవైపు మసీదును కూలగొట్టినందుకు వివాదం ప్రకటిస్తూనే మరోవైపు మసీదు స్థానంలో మందిరం కట్టాలని ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. మసీదు కూల్చడం తప్పన్నవారిని కుహనా లోకికవాదులని ముద్రవేస్తున్నారు. ఆఖరికి రాజకీయ ప్రత్యర్థులపై భౌతిక దాడులకు సైతం పూనుకుంటున్నారు. జనవరి 3వ తేదీన ఆగ్రాలో కేంద్ర మంత్రి శ్రీ మాధవరావు సింధియాపై జరిగిన కిరాతక దాడి ఈ కోవకు చెందినదే. కాబట్టే మనం ఈ కుట్ర దారులను ఓడించాలి! ఒంటరిపాలు చేయాలి. వారికి కావలసింది రామునికి గుడి కాదు అధికారం. వారి భక్తి రామునిపై కాదు. సింహాసనం మీద.

ఇలాంటి శక్తులు ప్రపంచంలో పుట్టుకు రావడం ఇదే ప్రథమంకాదు. గతంలో జర్మనీలో ఆర్యసిద్ధాంతాన్ని ప్రచారం చేసి నియంతగా మారిన హిట్లర్ చరిత్ర కూడా ఇదే. మొదట జర్మన్ ప్రజలు ఆయన ప్రచారానికి ఉబ్బిపోయి ఓట్లెక్కి గెలిపించారు. గెలిచిన తర్వాత తొలుత స్వదేశంలోని రాజకీయ ప్రత్యర్థులను ఏరివేశారు. పాఠశాకుల్ని రద్దు చేశారు. తదుపరి ప్రపంచంపై దాడికి దిగారు. ప్రపంచాన్ని భయకంపితం చేశారు. 5 కోట్ల మంది మరణానికి కారకులయ్యాడు. ఆఖరికి సోవియట్ యూనియన్ చేతిలో ఓడిపోయి పురిపోసుకొని కుక్కవావు చచ్చాడు.

మన దేశంలో ఆర్. యస్. యస్. అలాంటి లక్ష్యాలతోనే స్థాపించబడింది. నిద్ర లేచింది మొదలు “రక్తంలో స్నానం చేస్తామంటూ” ప్రమాణాలు చేస్తుంటారు. మనుషులన్నా, వారి ప్రాణాలన్నా పూచిక పుల్లతో సమానం వారికి. వారి దృష్టిలో “దేశమంటే మనుషులు కాదు - మట్టి”. అందుకే అన్నాడు గురజాడ “దేశమంటే మట్టికాదోయ్ - దేశమంటే మనుషులొయ్” అని. స్వామి వివేకానంద అన్న “మానవ సేవయే మాధవ సేవ” అన్న నూత్ని వీరికి గిట్టదు. “పోకాలము దాపురించిన వారికి హి తోక్తులు గిట్టవని” పెద్దలు ఏనాడో చెప్పారు.

దేశ సమైక్యత - సమగ్రతలను, ప్రజల భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకొని వామపక్ష లోకీక శక్తులు ఈ జనవరి మాసమంతా ఉద్యమాన్ని నిర్వహించాలని నిర్ణయించాయి. మన రాష్ట్రంలో ఈ పిలుపును అందుకుని యావన్నండి ప్రజలు జయప్రదం చేయాలి.

నేడు రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు ఆయోధ్య సమస్య పరిష్కారం చూపదు. మసీదులను కూలిస్తే గిట్టుబాటు ధరరాదు. ముస్లింలపై దాడి చేస్తే పంటల దిగుబడిపెరగదు. పైగా మతకల్లోలాల గొడవల్లో ప్రభుత్వం “పందట్లో నడేమియా” అన్నట్లుగా జనంపై అదనపు భారాలు మోపుతున్నది. దీన్ని త్రిప్పి కొట్టేందుకు కూడా ప్రజలకు శక్తి వాలదు. కనుక మన సమస్యల పరిష్కారం కోసం కుల, మత బేధాలతో నిమిత్తం లేకుండా కలసికట్టుగా కృషి చేయాలి. ఆ కృషిలో భాగంగా వామపక్ష లోకీక పార్టీలు ఇచ్చిన పిలుపును మన రాష్ట్రంలోని రైతాంగమంతా పాల్గొని జయప్రదం చేయాలి.

జనవరి 15 నుండి జిల్లా జాతాలను జయప్రదం చేయండి!

జనవరి 26 న మనవహారాలలో పాల్గొనండి!!

జనవరి 30 న సామూహిక ప్రతిజ్ఞలు చేయండి!!!

ఫిబ్రవరి మాసమంతా 5 కోట్ల సంతకాల కార్యక్రమాన్ని

జయప్రదం చేయండి!!!!

మతసామరస్యాన్ని కాపాడండి! హిందూ-ముస్లిం భాయి! భాయి!

పాఠకులకు - ప్రకటన కర్తలకు సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు.

సస్యరక్షణలో మెళకువలు

- ఎన్. వేణుగోపాలరావు, గుంటూరు

జనవరి మాసంలో సస్యరక్షణ దృష్టి పరి, వేరుశనగ, ప్రొద్దుతిరుగుడు మినుము మరియు పొగాకు వంటి వార్షిక పంటలు మరియు మామిడి, సపోటా, వంటి బహు వార్షిక పంటల ముఖ్యమైన పంట కావున వీటిలో వచ్చే ముఖ్యతెగుళ్లు, పంటలు గురించి మరియు చేపట్టదగిన చర్యల్ని తెలుసుకుందాం.

పరి : సామాన్యంగా పంట తొడిగే దశలోనే నారు మడి దశలోనో ఉండే పరి పైరుకి జనవరి నెలలో కాండం తొలిచే పురుగు పాడతెగులు, అగ్గి తెగులు, లింగ్రోవెరస్ వంటివి సహజంగా ఆశించవచ్చు. వీటితోపాటు కొన్ని చొట్టె సుడి తెగులు కల్గితే దోమ మరియు ఉల్లికోడు కూడా రావటం కద్దు.

నారుమల్లలోనూ నాటిన తరువాత పంట తొడిగే దశలోనూ కూడా ఆకు చివరి భాగములో కండ్లిగింజ పరిమాణములో ఉండి పసుపు రంగు దూదితో కప్పబడిన గుడ్ల సముదాయాలు కనిపిస్తాయి. పొదిగిన కొన్ని గంటలలోనే పిల్ల పురుగులు మొక్క మొదలుకు చేరి, కాండములోనికి తొలుచుకొని పోయి కాండము లోపలి భాగములను తినే వస్తుంటాయి. అందువలన పంట వేసే దశలో మొవ్వ వచ్చి పోవటం కద్దు. మొవ్వను ముసము లాగినచో తెలికగా ఉండి వస్తుంది. చిరుపాట్ల దశలోగాని వేను ఈ చివరి తర్వాత గాని యీ పురుగు ఆశిస్తే తయారవుతున్న గింజలకు పోషక పదార్థములు అందక గింజలన్నీ పొట్ల లేక తాలుగా మారి వెన్ను తెల్లగా ఎండిపోయి వుంటుంది.

దీనితో పాటుగా కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఉల్లికోడు (గొట్టెల పురుగు) మరియు పచ్చ, గోధుమ రంగు దోమల వృద్ధి పరి నైరుల్లో జరుగుతున్నట్లు నిఘా కార్యక్రమం ద్వారా తెలిస్తే భూమిద్వారా అందించగలిగిన కార్బో ప్యూర్స్ గుళికలను ఎకరాకు 8-13 కిలోల వంతున (పైరు దశను బట్టి) పల్చగా నీరున్న మడిలో చల్లవలెను. యిది వీలు కానప్పుడు ఫాస్పాబాన్ 300 మి. లీ./ ఎకరాకు లేక ట్రైబోఫాస్ 250 మి. లీ./ ఎకరాకు పిచికారి

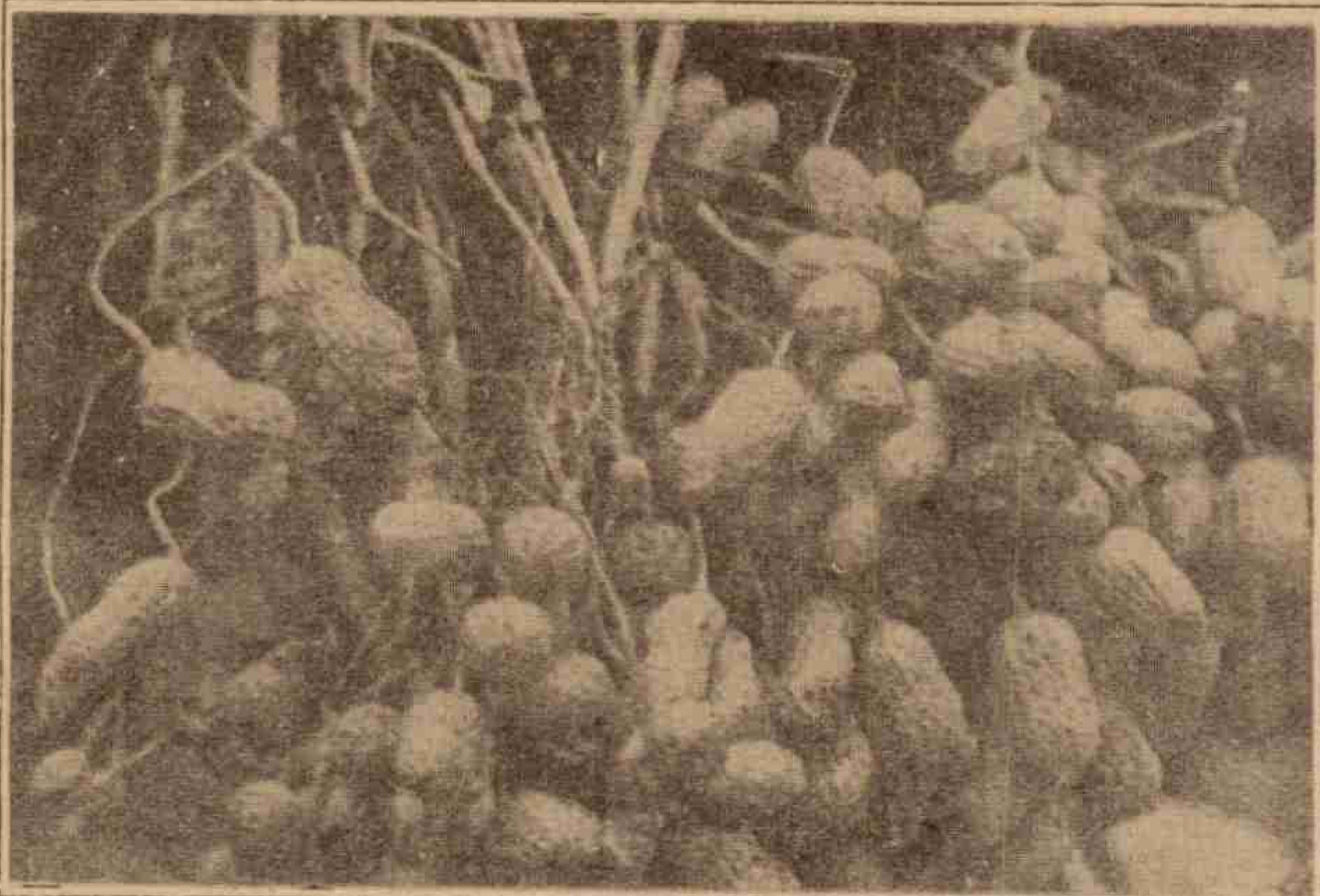
చేయవలెను. కాని పరిపాలాలో సహజంగా ఉండే మిత్ర జీవులైన సాలీట్లు పెంకు పురుగులు, మిరిజ్ బక్స్, పాడుగు మెడ్ పురుగులు కూడా గమనంలోకి తీసుకొని పురుగుమందులు చల్లాలి.

అగ్గి తెగులు : ఇది శిలీంధ్రము వల్ల వచ్చు ముఖ్యమైన తెగులు. వారు మడిలోనూ మరియు నాటిన పాలంలోనూ పైరు నాశిస్తుంది. ఆకులపై చిన్న మచ్చలుగా మొదలై అవి పెద్దవై నూలు కండే ఆకారంలో కనపడతాయి. ఈ మచ్చల అంచులు గోధుమ వర్ణముగానూ మధ్యభాగంలో బూడిద వర్ణముగానూ వుంటాయి. తెగులు మరింత తీవ్రమై నప్పుడు ఆకులు ఎండిపోయి పైరు కురచబారి తగలబడినట్లుగా మారుతుంది. పైరు ఈ దశలో వెన్ను మెడ భాగములో యీ తెగులు ఆశించి గింజలు తోడుకొనక తాలుగా మారతాయి. గింజలు బాగా నిండిన తరువాత ఈ తెగులు ఆశిస్తే వెన్నులు విరిగి రాలిపోతాయి.

ఈ తెగులు అదుపుకు పైరుమీద హి నోసాన్ (ఎడిఫెన్ ఫాస్) మందును 1 మి. లీ./ లీటర్ నీటికి పిచికారీ చేయవలెను. యిది లభ్యం కానప్పుడు కార్బండెజిమ్ (బారిస్టిన్) (1 గ్రా/ లీటర్ నీటికి) మందు వాడవచ్చును. ఈ మందు పాడతెగుల్ని కూడా అదుపు చేయగలిగదు.

వేరుశనగ : సహజంగా వేరుశనగలో ఈ రబీ కాలంలో ఆకుమచ్చ తప్ప తెగులు, మొదలు కుళ్లు తెగులు, మొవ్వకుళ్లు, శాశహస్త తెగులు వంటివి ఆశిస్తాయి. అదేవిధంగా ఈ పైరుపై ఆకుముడత మరియు లద్దె పురుగులు కూడా బెడదగా మారవచ్చు. పైరు ఈ తెగుల్లు మరియు పురుగుల అదుపును దృష్టిలో ఉంచుకొని యాజమాన్య పద్ధతుల్లో మార్పులు తెచ్చుకోవాలి. అవసరమైనప్పుడు మాంకోజెబ్ (డైథెన్ యం. 45) 3 గ్రా/ లీ. లే. కాలిగ్నిన్ గ్రా/ లీ లేక బారిస్టిన్ గ్రా/ లీ లేక లాప్పిన్ 1 గ్రా/ లీ. వంటివి సరైన నాజిల్ ఉన్న స్ప్రేయర్ తో వాడి తెగుల్లను తగ్గించుకోవచ్చు. కాని మొవ్వకుళ్లు వంటి వైరస్ తెగులును ఈ

మందులు తగ్గించలేవు. ఈ తెగులు త్రిప్స్ (ఆకునల్లి లేక తామర పురుగు) ద్వారా వ్యాపించబడుతుంది. అదేవిధంగా కాశహస్తీ తెగులు కల్గించే సులిపురుగులను దృష్టిలో ఉంచుకొని కార్బోఫ్యూరాన్ గుళికలను మొక్కలకు అందేవిధంగా పైరు తీతదశలో ఎకరానికి 5 - 8 కిలోల వంతున వేయటం ఉపయోగకరం.

ఆకు ముడత అదుపుకు మోనోక్రోటోఫాస్ 2 మి. లీ./ లీ. లేక ట్రైజోఫాస్ 1.5 మి. లీ./లీటర్ నీటికి పిచికారీ చేయవలెను. లద్దె పురుగు గ్రుడ్ల సముదాయాల్ని గుర్తించి సరిచేయటం ఉపయోగకరం. క్లోరిపైరిఫాస్ లేక ఎసిఫేట్ వంటి మందుల్ని అవసరమైతే నప్పుడు వాడవలెను.

ప్రాద్దు తిరుగుడు : ఈ పైరుపై “శనగ పచ్చ పురుగు” పెద్ద బెడదగా మారి దిగుబట్టు నష్ట పరుస్తున్నట్లు అంచనాలు వేయబడ్డాయి. ప్రత్తి, కంది, శనగ వంటి పైర్లలో అధిక పురుగు మందుల తాకిడి నుంచి పెరిగే నాల్గవ తరం సంతతి ఈ పైరుపై రావటం వలన అదుపు చేయటం కొంచెం కష్టతరమే. కావున ఈ పైరు సాగు చేసే రైతులు నిఘాకార్యక్రమం అమలు చేసి, సరైన దశలో ఈ పురుగును అదుపు చేయాల్సి ఉంటుంది. ముఖ్యంగా పెద్దపురుగులు గ్రుడ్లు పెట్టేస్థితిలో - పువ్వు విచ్చుకోబోయేముందు గమనించి మందుచల్లాలి. ప్రాద్దు తిరుగుడు పువ్వులోనికి లార్వా పోకముందే దీన్ని అదుపు చేయవల్సి ఉంటుంది. క్లోరిపైరిఫాస్ లేక ఎసిఫేట్ లేక ట్రైజోఫాస్ వంటి మందుల్ని అవసరాన్ని బట్టి వాడాలి. ఈ పైరు నాశించే తెల్ల దోమను దృష్టిలో వుంచుకుని ట్రైజోఫాస్ మందు వాడవలెను.

త్రుప్పు మరియు ఆకుమచ్చ తెగుల్ల అదుపుకు మంకోజెబ్ లేక కాలిగ్నిన్ వంటి మందుల్ని చల్లాలి.

పిట్టలబారి నుండి పైరుకాబడే నిమిత్తం “రిఫ్రాక్టరీబ్లన్స్” రంగు రిబ్బన్లు వాడటం ప్రయోజనకరమని తేలింది.

మినుము

ముఖ్యంగా మాగాణుల్లో వరి తరువాత సాగుచెయ్యబడుతున్న మినుము పైరుపై ఆకుమచ్చ మరియు త్రుప్పు తెగుల్లు పెచ్చరిల్లే ప్రమాదముంది. వీటి అదుపుకు మాంకోజెబ్ లేక టాప్సన్ లేక కాలిగ్నిన్ మందుల్ని మార్చి మార్చి వాడవలెను.

అదేవిధంగా పాగాకు లద్దె పురుగును దృష్టిలో ఉంచుకొని లింగాకర్షణ బుట్టల ద్వారా నిఘా కార్యక్రమం అమలు చేసి సరైన దశలో అదుపు చేయాలి.

పాగాకు :

మరొక ముఖ్య వాణిజ్యపంటైన పాగాకు పైరుపై తెల్ల దోమ పేనుబంక వంటి రసం పీల్చే పురుగులు మరియు శనగపచ్చ పురుగు, లద్దె పురుగు వంటి ఆకుపురుగులు రావటం సహజం. అదేవిధంగా నల్లమచ్చ మరియు థీఫ్ బైట్ తెగుల్లు వస్తాయి.

తెల్లదోమ అదుపుకు ట్రైజోఫాస్ వాడవచ్చును. పేనుబంక తగ్గించేందుకు మోనోక్రోటోఫాస్ వాడవలెను. ఈ రసం పీల్చే పురుగుల అదుపుకు విధిగా పవర్ స్ప్రేయర్ లేక నాస్ సాక్ స్ప్రేయర్ (మంచి నాజిల్ ఉన్నది) వాడాలి. పాగాకు లద్దెపురుగు మరియు శనగపచ్చ పురుగుల అదుపు గురించి వివిధ పద్ధతులు ఆచరించాలి. గ్రుడ్లను, లార్వాల్ని ఏరివేస్తే మంచిది. అవసరమైతే క్వెనాల్ ఫాస్ లేక క్లోరిపైరిఫాస్ లేక ట్రైజోఫాస్ మందుల్ని పిచికారి చేయాలి.

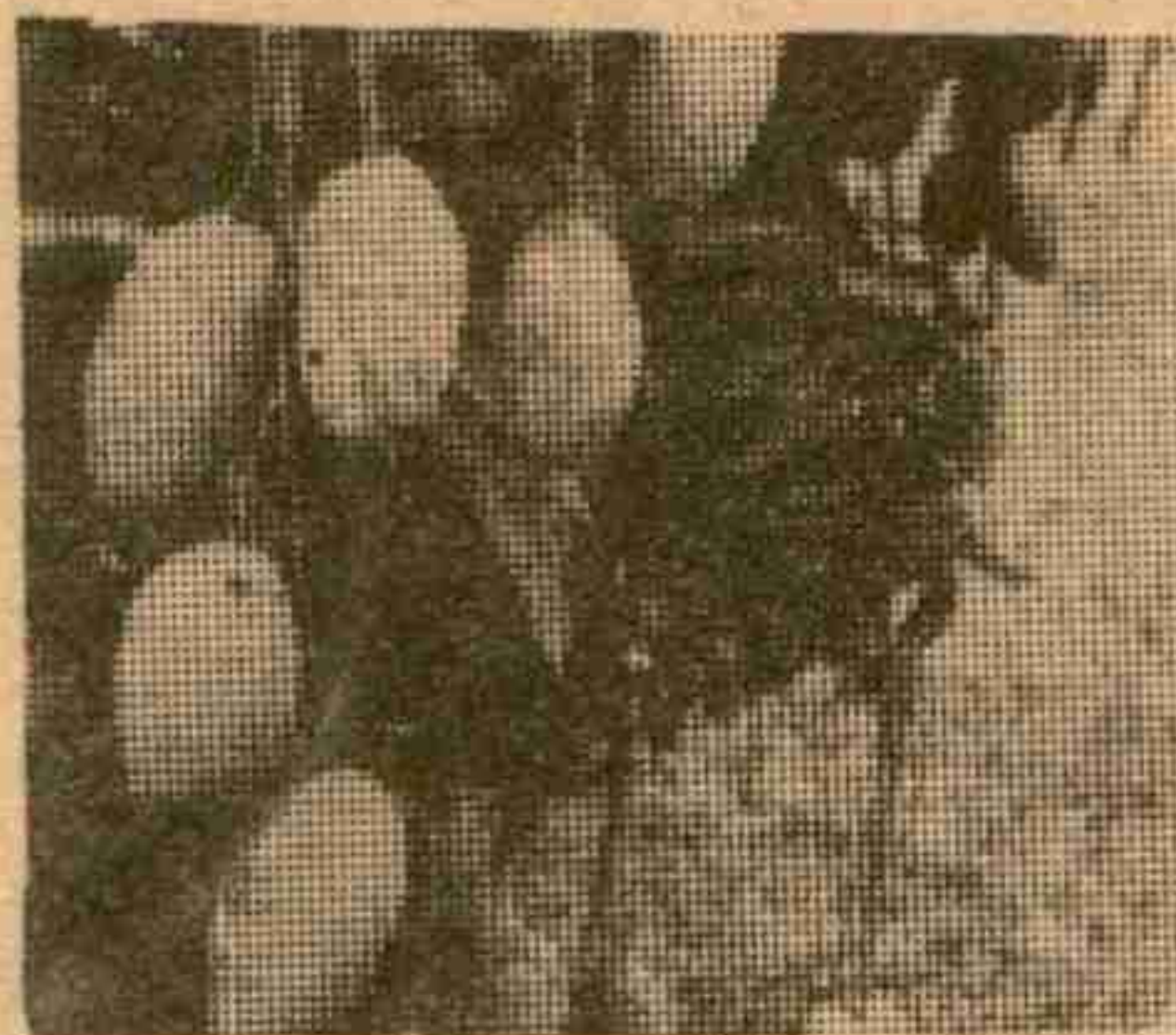
తెగుల్ల అదుపు గురించి కాపర్ ఆక్సోక్లొరైడ్ (బైలాక్స్ లేక బ్లా కాపర్) లేక డైఫోలటాన్ 2గ్రా/ లీటర్ నీటికి వాడవలెను.

మామిడి :

జనవరి నెలలో పూతకు వచ్చే మామిడి తోటల్లో ముఖ్యంగా త్రిప్స్ మరియు మచ్చతెగులు ఆశించి నష్టం జరుగు తున్నట్లు గత అనుభవం తెలుపుతున్నది. అంతేగాక ఈ పండ్ల పైరుపై తేనె మంచుపురుగు మరియు బూడిద తెగులు ఉధృతంగా రావటానికి అవకాశం ఉంది. ఈ మధ్యకాంలో తూర్పు గోదావరి మరియు విశాఖజిల్లాల్లో కాయతొల్చే “గులాబిరంగు” పురుగుకంటే తీవ్ర నష్టం కలిగిస్తున్నది.

వీటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ పురుగుల ప్రారంభదశను, బలహీనమైన జీవిత దశల పెరుగుదల్చి అర్థం చేసుకొని తగిన యాజమాన్య పద్ధతుల్ని ఆచరించి అదుపు చెయ్యాలి. అందుకుగాను మామిడితోటల్ని ఎండుకొమ్మలు గూళ్లులేకుండా శుభ్రపరచాలి. అవసరం లేకుండా నీరుకట్ట కూడదు, మొదటి దశలోనే ఘాటైన మందులు వాడరాదు. అదేవిధంగా పూతకొచ్చేప్పుడు యూరియా ద్రావణం వంటివి పిచికారీ చెయ్యకూడదు.

పరికరంతో మందుపడేట్లు చల్లాలి. వీలైనప్పుడు రాత్రిపూట వచ్చే కాయపుచ్చ పురుగులను ఆకర్షించగల దీపపు ఎరలను వాడవలెను.

సపోటా : పూత - పిందె దశల్లో ఉండే సపోటా చెట్లపై ముఖ్యంగా ఆకుమచ్చ తెగులు మరియు పిండినల్లి రావటం కద్దు. వీటి అదుపుకు కవన్ లేక బావిష్టిన్ వంటి మందును మరియు మలాథియన్ లేక క్వినాల్ ఫాస్ వంటి మందుల్ని చల్లవలెను. పిండినల్లి ఎక్కువగా ఉన్న చెట్లపై "ద్రాక్షతోట"లో వదలబడే పెంకుపురుగులు (మిత్రజీవుల్ని) తెచ్చి అదుపు చేయవచ్చు. అయితే యివి అందుబాటులో లేనప్పుడు దూదితో (మందులో ముంచిన) ఈ పురుగున్న కొమ్మల్ని లేక భాగాల్ని గట్టిగా తుడిచి వేస్తే మంచిది.

.....

★ పండ్ల తోటల, పూలతోటల పెంపకం దార్లకు విజ్ఞప్తి ★

టెలికాం డ్రిప్ ఇరిగేషన్ సిస్టమ్

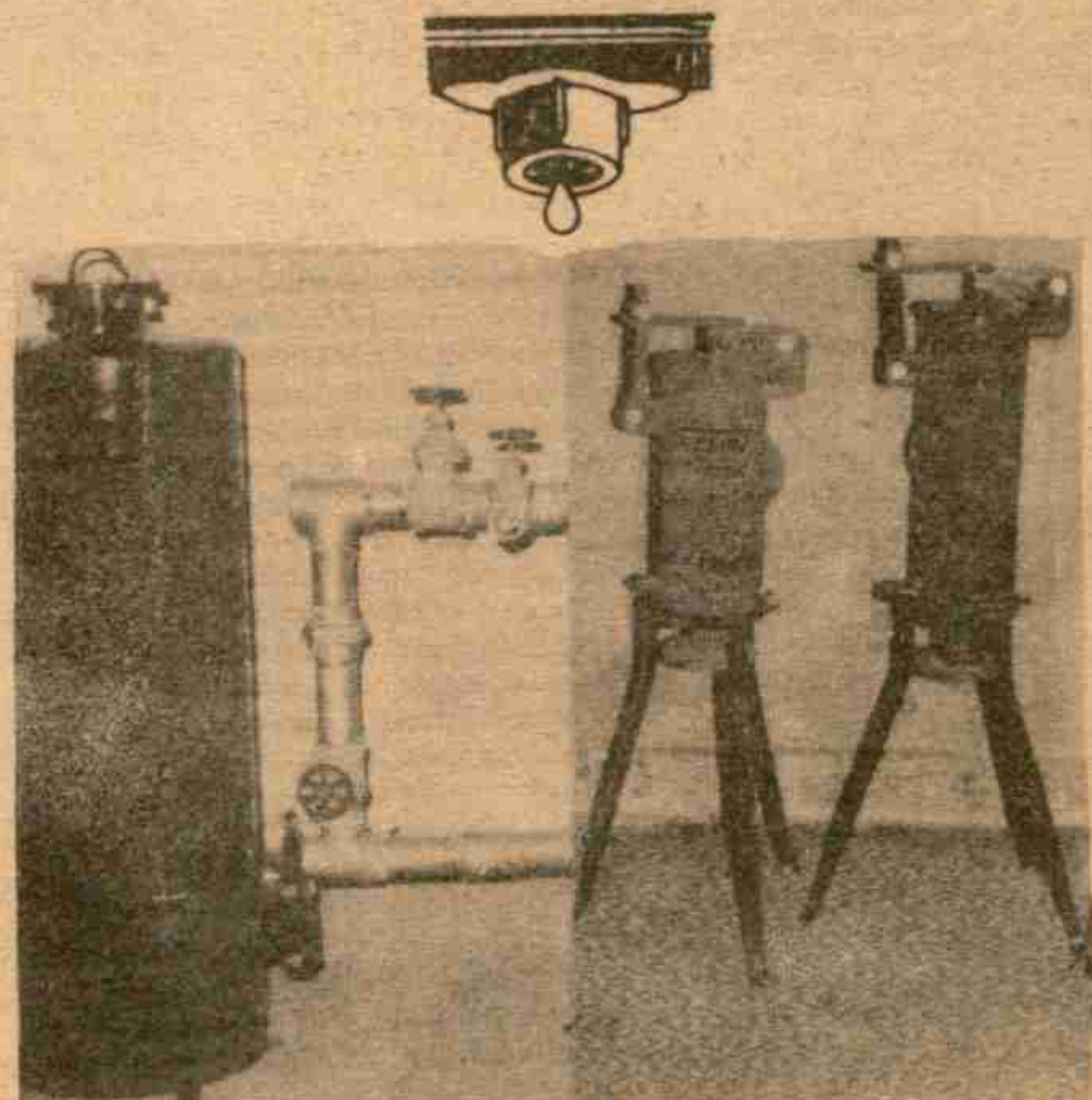
50 శాతం సబ్సిడీ కలదు.

అన్ని రకముల పూల, పండ్ల మొల అన్ని తోటలకు అనువైన నీటి పారుదల పద్ధతి. వివరాలకు సంప్రదించండి :

సిటీ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్

దిల్ సుఖ్ నగర్, హైదరాబాద్. - ఫోన్ : 877852

డిలర్ షిప్ ఎంక్వయరీలకు సంప్రదించండి.

మీకు సేవ చేయుటకు ఈ శ్రీంధీవారిని సంప్రదించండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్కు అధికృత సంవిధిదారులు

సిటీ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్

(ఇరిగేషన్ సిస్టమ్స్ డివిజన్)

10-11-482/2, వెంకటాద్రి 70 ఎం.ఎం. ఎదురుగా,

దిల్ సుఖ్ నగర్, హైదరాబాద్-500 036. ఆంధ్ర.

ఫోన్ : 877852

తక్కువ నీటితో ఎక్కువ బంగారు పంటలు పండించవచ్చును.

చెరకు అధిక దిగుబడులు - మెళకువలు

చెరకులో అధిక దిగుబడులు సాధించాలంటే మొక్క వేసేముందు రైతు విధిగా కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. మొదట భూమిని చెరకు పైరు పెంచుకొనుటకు అనువుగా తయారుచేసుకొనుట, భూస్వభావమును, దానికి గల వనరులను బట్టి రకముల ఎంపిక, వేడి నీటి శుద్ధిచేసిన 7-8 మాసముల వయస్సు గల ద్వితీయ శ్రేణి విత్తనముతోట ఎంపిక, సకాలంలో కలుపును అరికట్టుట, పడిపాదులు వేయుట, అంతరకృషి చేయుట, ఎరువులను తగిన మొతాదులో సరియైన పద్ధతిలో, సరియైన సమయంలో పైరుకు అందించుట, వేసవి కాలంలో పైరుకు నీరు అందించుట, నీటి వనరులు లేనిచోట పైరు పడలకుండా ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతులు ఆచరించుట, పర్వాకాలంలో మురుగు నీరు నిల్వ ఉండకుండా చూచుకొనుటయేకాక సకాలములో జడచుట్టువేసి పైరు పడిపోకుండా చూచుకొనుట అవసరం.

భూమిని తయారు చేసుకొనుట

1. ముందుగా చెరకు వేయు భూమికి 8 నుండి 10 బన్నుల సేంద్రియపుటెరువులు గాని, లేక 5-6 బన్నుల ఫిల్టరు మట్టిని గాని వేసి దున్నాలి. లేక వరి పైరు కోసిన తరువాత జనుము, జీలగవంటి పైర్లు వేసి భూమిలో కలియదున్నవలెను.

2. మెరక మాగాణి భూములలో, మెట్ట భూములలో 25 సెం. మీ. లోతు తెగునట్లు బ్రాక్లర్ల సహాయంతో లోతు దుక్కి పెట్టవలెను. పల్లపు నేలలు, చవుడు భూములలో లోతు దుక్కి పెట్టరాదు.

3. నాటే చెరకు రకమును బట్టి మెత్తటి దుక్కి, తరువాత బోదెలమధ్య దూరం సరిచూచుకొనవలెను.

బాగా దుబ్బు చేయని రకాలకు కో.సి.671, 83 ని 15, 85 ఎ 261) 80 సెం. మీ. బాగా దుబ్బు చేయు రకాలకు (కో. 8013, 81 ఎ 48, కో. 8021, కో. సి. 85081) 80-100 సెం.మీ. దూరము వుండునట్లు బోదెలు వేసుకొనవలెను. బోదెలను సాధ్యమైన మేరకు తూర్పు పడమరలుగా వేయుట వలన ఋతుపవనములతో వచ్చు గాలులకు పైరు పడిపోకుండా

- శ్రీ వేమూరి వెంకటేశ్వరరావు,

- శ్రీ కోగంటి వెంకటేశ్వరరావు, కె.సి.సి. లక్ష్మీపురం

వుంటుంది. చాళ్ళకు అడ్డంగా నీరుపారించుటకు, నిలువ నీరు తీయుటకు ఊబ బోదెలు వేయాలి. లక్ష్మీపురం ఫ్లాక్టరీ ఏరియాలో ఎక్కువ గ్రామాలలో మురుగు నీరు పోవుటకు తగు సదుపాయము లేదు. కావున విత్తనము వేయుటకు ముందే మురుగు బోదెలు తీసుకొనుట తప్పని సరిగా చేయవలెను.

విత్తనపు ఎంపిక

మొలకెత్తుటకు వేసవిలో నీటి సదుపాయము గల భూములకు 85 ఎ 261, కో. 8013, కో. 8021 రకములు అనుకూలమైనవి.

పల్లపు భూములకు, వేసవిలో నీటి సదుపాయం లేని భూములకు 81ని 48, 84 ఎ 125 కో. 7219 కో. 7805 కో.సి. 85081 అనుకూలమైన రకాలు. తేలిక చౌడు భూములకు 31 ఎ 89 రకములు అనుకూలం.

వేడి నీటిలో విత్తనశుద్ధిచేసి పెంచి ఏడెనిమిది మాసముల వయస్సు కల్గిన ద్వితీయ శ్రేణి తోటల నుండి విత్తనాన్ని ఎంపిక చేసుకోవాలి. ముదురు తోటలను విత్తనంగా ఉపయోగించునప్పుడు పై సగభాగాన్ని, మాత్రమే వుపయోగించవలెను. చీడపీడలు ఆశించకుండా (0.05 శాతము బావిస్టిన్ 0.5 శాతము మలాథియాన్ కలిపిన నీటిలో 15 నిముషములు నానబెట్టి) విత్తనశుద్ధి చేసి నాలాలి.

విత్తనము నాలునప్పుడు బోదెలలో నీరు పలుచగా పెట్టి నీరు ఇంకిన తరువాత మూడు కళ్ళ మొచ్చెలను ఒక దాని చివర కణుపు రెండవ దాని కణుపునకు తగులునట్లుగా పేర్చి వెనకకు నడుస్తూ ముచ్చెలలోని మధ్య మొగ్గ ప్రక్కకు ఉండునట్లు మెత్తని మన్ను ఎక్కువ పడకుండా చూచినావలెను.

కలుపు మందులు వాడుట :

చిత్తసం నాటిన తరువాత 12 నుండి 15 రోజులలోపు కలుపు మొలకెత్తిన వెంటనే ఎకరాకు ఒక లీటరు గ్రామోస్కోన్,

ఒక కిలో ఫెర్టైజర్ కలిపి కలుపువై పడునట్లుగా డబ్బు.ఎఫ్.ఎన్. వి.ఎల్.వి. నాజిల్ తో పిచికారి చేయుటవలన కలుపు మాడిపోతుంది. చెరకు మొలకపైపడి కొంత ఆకు మాడినప్పటికీ ఆ తరువాత తిప్పుకుంటుంది.

పడిపాదులు వేయుట :

చెరకు మొలకెత్తిన తరువాత 60 సెం. మీ. మించి ఖాళీలు యున్నప్పుడు వెంటనే మొలకెత్తిన ఒంటి కన్ను మొలకలను ఖాళీలలో నాటుకొనవలెను.

అంతరకృషి :

చెరకు పూర్తిగా మొలకెత్తటం రకాలను బట్టి 30 నుండి 35 రోజులలో పూర్తి అవుతుంది. మొలక పూర్తి అయిన తరువాత "జూనియర్ హె" తో దున్నుట వలన కలుపు మొక్కలు చచ్చిపోవటమే కాక మొలచిన చెరకు మొక్కలు ఏపుగా పెరుగుతాయి. చెరకు నాటిన 75 నుంచి 100 రోజులలో పిలకలు పెట్టటం పూర్తవుతుంది. పిలకలు పెట్టిన తరువాత, మొక్క మూడు లేక నాలుగు మాసముల వయస్సున్నప్పుడు బోడెలలోని మట్టిని పొరంతో గాని కర్ర నాగలి వెనక చెక్క అమర్చి గాని, మట్టిని చాళుకు ఎగదోయవలెను. దీనివలన చెరకు మొదళ్ళకు అదనంగా బలంచేకూరి త్వరగా పడిపోదు, చెరకు

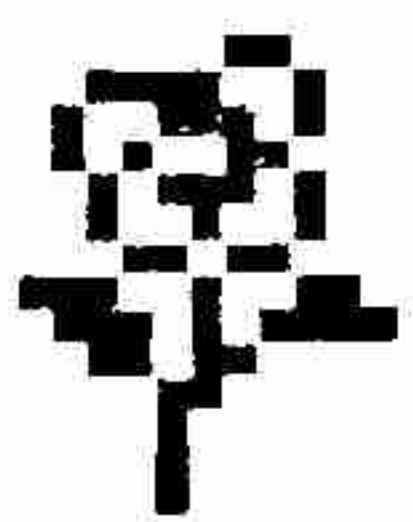
వరుసల మధ్య కాలువలేర్పడి నీరు పారించటం సులభమవుతుంది.

ఎరువుల వేయుట :

చెరకు పైరుకు ఎకరాకు 68 కిలోల నత్రజనిని రెండు దఫాలుగా వేయాలి. మొదటి దఫా మొక్క నాటిన 45 రోజులకు 34 కిలోల నత్రజని ఒకటిన్నర బస్తాల యూరియా) యాభై కిలోల పొటాష్ ను నాగటి చాళులో వేసి మట్టి కప్పవలెను. పొటాష్ వేయుటవలన పైరు నీటి ఎద్దడిని తట్టుకొని మంచి దిగుబడులు వస్తాయి. రెండవ దఫా మిగతా సగభాగం నత్రజనిని చెరకు నాటిన 90 రోజులకు మొక్క-మొదళ్ళ దగ్గర గసికల సహాయముతో 5 నుండి 6 సెం. మీ. లోతుగా రంధ్రములు చేసి యూరియా వేసి మట్టికప్పవలెను. నీటి ముంపునకు గురిఅయ్యే పల్లపు భూములలో మొక్క నాటిన 30 నుండి 60 రోజులకు రెండు సమ భాగములుగా నత్రజని వేయవలెను. ఇలా ముందరగా ఎరువు వేయుట వలన తోట వర్షాకాలము రాక మునుపు బాగా పెరిగి నీటి ముంపును తట్టుకొంటుంది. పిలకతోటలకు 116 కిలోల నత్రజనిని రెండు దఫాలుగా వేయాలి.

చౌడు భూములలో కాల్షియం అమ్మోనియం నైట్రేట్ వంటి నత్రజని ఎరువులను మాత్రమే వేయవలెను. "మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్" ఎరువు వేయరాదు. "సల్ఫేట్ ఆఫ్ పొటాష్" ను మాత్రమే వేయవలెను.

(పంచదార చెరకు సాజన్యంతో)

హబిట్ ఇండస్ట్రీస్

(మేష్ట్రీగారి షెడ్)

ఫోన్ : 2842

తయారు : ట్రైలర్ను కట్టివేటర్ను, పడ్లింగ్ వీల్ను స్లపులు మొదలైన్నవి రిపేరు చేయబడును.

ప్రావయిటర్ : సయ్యద్ ఇబ్రహీం

పామర్రు రోడ్, గుడివాడ - 521 301.

వ్యవసాయ రంగంపై త్రిముఖ దాడిని త్రిప్పి కొట్టండి 1992 లో వ్యవసాయం పరిస్థితి - ఒక సమీక్ష

-వి. శ్రీనివాస రావు, రాష్ట్ర కార్యదర్శి, రైతు సంఘం

1992 కి వీడ్కోలు పలికి 93వ సంవత్సరానికి స్వాగతం పలుకుతున్నాము. గడచిన సంవత్సరం మన వ్యవసాయ రంగానికి ఏమంత అనుకూలమైనదికాదు. పైగా అనేక ప్రతికూల పరిస్థితుల మధ్య రైతాంగం నెట్టుకు రావలసి వచ్చింది. ఈ ప్రతికూల పరిస్థితులు :

1. ప్రభుత్వ విధానాలు
2. ప్రకృతి అననుకూలత
3. దిగజారిన మార్కెట్

ఈ సంవత్సరంలాగే గత సంవత్సరానికి కూడా స్వాగతం పలుకుతూ పరిస్థితి ఆశావహంగా వుంటుందని ఆశించాము. కాని రైతాంగం ఆశలు అడియాశలైనాయి.

I

స్వాతంత్ర్యానంతరం గత 45 సం॥లుగా వ్యవసాయ రంగంలో అనుసరిస్తూ వచ్చిన స్వావలంబన విధానాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వస్తి పలికింది. ఐ.యం.యఫ్ ప్రపంచ బ్యాంకుల ఆదేశాలతో ఆర్థిక రంగంలో పూర్తి ఉదార విధానాలను ప్రవేశ పెట్టింది. విదేశ బహుళ జాతి కంపెనీలకు తలుపులు బార్లా తెరిచింది. రూపాయి విలువను తగ్గించి పాక్షిక మారకపు రేటును ప్రవేశపెట్టింది. ఈ విధానాలకు మొదలు బలైంది వ్యవసాయ, గ్రామీణ రంగాలే.

1991 సం॥లో ఎరువుల ధరలను 30 శాతం పెంచగా 92 లో ఎరువులపై పూర్తిగా కంట్రోలు ఎత్తివేసింది. దీనివలన రు. 4600 కోట్ల అదనపు భారం రైతాంగంపై పడింది. 90లో రు.150లున్న కాంప్లెక్స్ ఎరువు 91లో 250 లకు 92 లో రు. 450 లకు పెరిగింది. (ఆ తర్వాత రు. 100 లు తగ్గించినా, ఈ సాకర్యం 93 జనవరి 15వరకే) ఫలితంగా ఉత్పత్తి ఖర్చులు 40 శాతం పెరిగాయి. ఎరువులు కొనలేని దీనావస్థ రైతాంగానికి ఎదురైంది. గత్యంతరంలేని స్థితిలో మన రాష్ట్ర రైతాంగం పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనకు దిగింది.

పురుగు మందులు, విత్తనాలు, డీజిల్, బొగ్గు ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరగడంతో ఆభారమంతా వ్యవసాయ రంగంపై పడింది. విద్యుత్ చార్జీ యూనిట్ కి రు. 0-50 పై వుండాలని కేంద్రం నిర్ణయించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆదేశించింది. నీటి తీరువా, భూమి శిస్తు కూడా పెంచుతామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

ఇక గ్రామీణాభివృద్ధి రంగంలో జవహర్ రోజ్ గార్ యోజనకు ఒక్కసారిగా రు. 500 కోట్లు కోత పెట్టింది. వ్యవసాయ రంగానికి పెట్టుబడులను తగ్గించమని సర్పింహం కమిటీ సిఫార్సు చేసింది. దీన్ని ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. దీని

BALRAMJEE

SUBMERSIBLE PUMPS

Manufactured with :

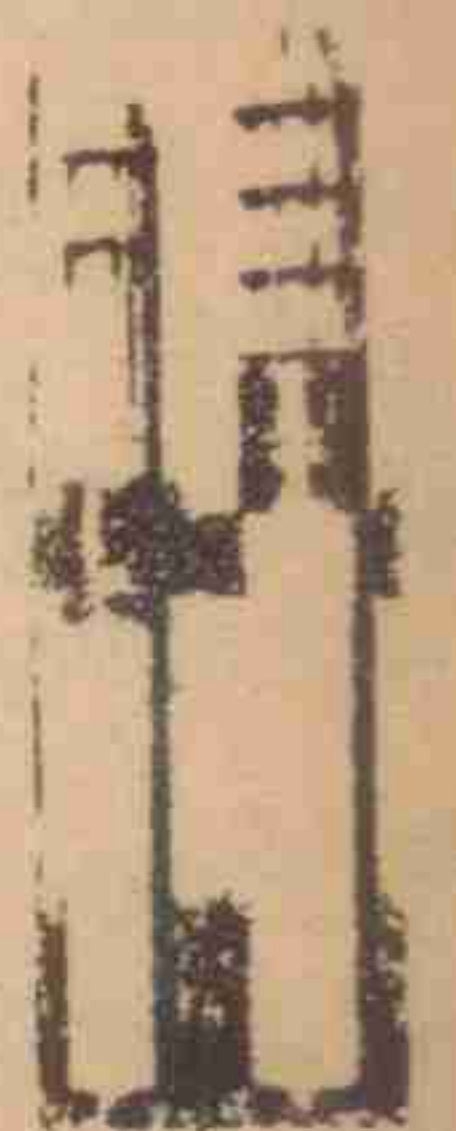
- Brass Impeller
- Brass Guideveins
- Metal Cover Bushes (High Grade)
- Full stainless steel shaft

- a) Contains Finolex winding wire
- b) Durability is the speciality
- c) Guaranteed service
- d) Moderate prices

SOLE SELLING AGENCY

CITY ENGG. CORPORATION

OPP : VENKATADRI 70 mm DILSUKHNAGAR, HYDERABAD-36. Ph : 877852

ప్రకారం ప్రాథమిక రంగానికి (వ్యవసాయం తదితర) మొత్తం రుణాల్లో 40 శాతం నుండి 10 శాతానికి తగ్గించారు. గ్రామీణ బ్యాంకులను, నష్టాలతో నడిచే బ్రాంచీలను ఎత్తివేయమన్నారు. వడ్డీ రేట్లను పెంచి, రాయితీలను రద్దు చేశారు.

మరోవైపు అంతర్జాతీయ రంగంలో గాల్ చర్చలు (డంకెల్ ప్రతిపాదనలు) బన లాంటి తృతీయ ప్రపంచదేశాలను దెబ్బతీసే ప్రతిపాదనలు పెట్టింది. చిత్తనాలు, మందులపై పేటెంట్ హక్కును అంగీకరించమని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. ఇప్పటి వరకు మన దేశంలో వ్యవసాయ రంగానికి పేటెంట్ హక్కుల చట్టం వర్తించదు. దీన్ని అంగీకరిస్తే మన వ్యవసాయ శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాలను మూలకు నెట్టాలి. సబ్సిడీలు ఎత్తివేయాలన్న గాల్ ఒప్పందాన్ని ఫ్రెంచి తదితర యూరోపియన్ రైతాంగం తీవ్రంగా వ్యతిరేకించి ఆందోళన చేస్తున్నది. అంత బలమైన దేశాలే సబ్సిడీల తగ్గింపును వ్యతిరేకిస్తుంటే మన ప్రభుత్వం మాత్రం ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా సబ్సిడీలనే ఎత్తివేసింది.

దీని ఫలితంగా ఈ సం॥ ఆహారోత్పత్తి తగ్గిపోయింది. అనుకున్న ప్రకారం గోధుమ, బియ్యం ప్రాక్యూర్మెంటు లెవీ రాలేదు. రైతాంగాన్ని దెబ్బకొట్టడానికి ప్రభుత్వం అమెరికా ఒత్తిడికి లొంగి 30 లక్షల టన్నుల గోధుమలు దిగుమతి చేసుకున్నది. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో ఆహార ధాన్యాలు దిగుమతి చేసుకొనడం గత రెండు దశాబ్దాల కాలంలో ఇదే.

||

ప్రభుత్వంలోపాలు ప్రకృతి కూడా రైతాంగంపై కత్తి కట్టింది. ఈ సంవత్సరం జూలై ఆఖరు వరకు అసలు వర్షాలే పడలేదు. నెలరోజులు నాల్గు ఆలస్యంగా పడ్డాయి. మెట్టపంటలు ఎండిపోయాయి. విద్యుత్ ఉత్పత్తి నిలిచిపోయింది. పంటలకు కెగుళ్ళు విపరీతంగా వ్యాపించాయి. నవంబర్ లో వచ్చిన వర్షాలు, కరదలు పంటలను దెబ్బతీశాయి.

92 జూన్ నుండి సెప్టెంబర్ ఆఖరు వరకు (ఖరీఫ్ సీజన్) గ్రాష్ట్రంలో 645 మి. మీ. వర్షం పడవలసి వుండగా 560 మి. మీ. మాత్రమే నమోదైంది. ముఖ్యంగా సెప్టెంబర్ మాసంలో 37 శాతం తక్కువగా పడింది. అక్టోబర్ - సెప్టెంబర్ మాసాల్లో కొంత మెరుగైనా, మొత్తం మీద గుంటూరు -20% కృష్ణా -22% డెవ -28% నిజామాబాద్ -29% మహబూబ్ నగర్ -25%

నల్లగొండ -29% తగ్గింది. వర్షాభావ పరిస్థితి వలన అనేక జిల్లాలలో తీవ్రంగా కరువు పరిస్థితి ముందుకొచ్చింది. పై జిల్లాలలోపాలు రంగారెడ్డి, ప్రకాశం, వరంగల్, చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలలో మెట్ట పంటలు ఎండిపోయినవి. సెప్టెంబర్ రెండవ వారానికి కొన్ని జిల్లాలలో 87 శాతం మరికొన్ని జిల్లాలలో 75 శాతం విత్తనం పడింది. వేరుశనగ 40 శాతం ఎండిపోయింది. (విస్తరణ గత సంవత్సరం కన్నా 3 లక్షల ఎకరాలు తగ్గింది). సజ్జ పూర్తిగా ఎండిపోయింది. కంది, ఆముదం, జొన్న వంటివి కొంత నిలదొక్కుకున్నా దిగుబడి తగ్గుతుంది. ప. గోదావరి, మ॥ నగర్ జిల్లాలలో 50 శాతం మాత్రమే మెట్ట పంటలు పడ్డాయి.

మాగాణి ప్రాంతాల విషయానికొస్తే గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో నెలరోజులు ఆలస్యంగా నీళ్ళు వదిలారు. సాగర్ లో నీళ్ళు లేనందున నాల్గు నెలరోజులు ఆలస్యంగా పడ్డాయి. ఆ తర్వాత రెండు ప్రధాన కాలువలకు పడే పడే గండ్లు పడిన కారణంగా మధ్యలో నీటి సరఫరా ఆగిపోయింది. ప్రకాశం జిల్లా కాల్య చివర భూముల్లో 80 శాతం నాల్గు పడలేదు. వ్యవసాయ శాఖ అంచనా ప్రకారం గతసం॥ ఖరీఫ్ లో 30.29 లక్షల హెక్టార్ లలో వరి వేయగా ఈ సం॥ 25.96 లక్షల హెక్టార్ లలో మాత్రమే వేశారు. ఫలితంగా 7.5 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఉత్పత్తి తగ్గగలదని అంచనా వేస్తున్నారు. ఇతర తృణ ధాన్యాల ఉత్పత్తికూడా గణనీయంగా తగ్గుతుంది. ఈ కరువు పరిస్థితులకు వ్యతిరేకంగా మ॥ నగర్, వరంగల్, నల్లగొండ తదితర జిల్లాలలో రైతాంగం ఆందోళనలు చేసింది.

వ్యాపార పంటల పరిస్థితి కూడా బాగా లేదు. ప్రత్తికి సకాలంలో వర్షాలు పడనందున పూత రాలిపోయింది. పచ్చ పురుగు ఆశించింది. దిగుబడి బాగా తగ్గింది. మ॥ నగర్, నల్లగొండ జిల్లాలో 5 గురు రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు. ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెరగడం, దిగుబడి తగ్గడం, కల్తీ పురుగు మందులు, ప్రత్తికి ధర రాకపోవడం దీనికి కారణాలు. గత సం॥ ధర బాగా తగ్గినందున ఈ సం॥ పాగాకు విస్తీర్ణం తగ్గించాలని బోర్డు, రైతులు కూడా నిర్ణయించుకున్నారు. బ్యారన్ కాల్పు ఇంకా ప్రారంభం కాలేదు. వర్షాలు లేనందున రెండు మూడు సార్లు నాల్గు వేశారు. నారు ఖరీదు కూడా పెరిగింది.

ఇక రబీ పంటల పరిస్థితి ఎలా వుంటుందో మున్ముందు గానీ తెలియదు. వ్యవసాయ శాఖ మాత్రం అశాజనకంగా వున్నది.

ఈ సం॥ నవంబర్ లో ఎన్నడూ లేని విధంగా తుంగభద్రకు అకస్మాత్తుగా వరదలొచ్చాయి. కర్నూలు జిల్లాలో 35 గ్రామాలు, మున్సిపల్ జిల్లాలో 20 గ్రామాలు ముంపుకు గురైనాయి. 2726 హెక్టార్ల పంట దెబ్బతిన్నది. అలాగే జులై ఆఖరున వంశధారకు వరదలొచ్చి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 219 గ్రామాలు దెబ్బతిన్నాయి. నవంబర్ లో వచ్చిన అధిక వర్షాల కారణంగా ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో కోతమీద వున్న వరి దెబ్బతిన్నది. 2.18 లక్షల హెక్టార్లు తూ॥గోదావరి జిల్లాలోనూ, 1.16 లక్షల హెక్టార్లు ప॥గోదావరిలోనూ దెబ్బతిన్నాయి. ధాన్యం తడిసి రంగు పోయి నాణ్యత దెబ్బతిన్నది.

|||

ఎన్ని ఒడుదుడుకులొచ్చి ఎంత దెబ్బతిన్నా, ఎవరు నష్టపోయినా, నష్టపోనిది మాత్రం వ్యాపార వర్గాలు. ప్రతికూల పరిస్థితులలో సైతం లాభం సంపాదించడం వారికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. ఉత్పత్తి పెరిగితే డిమాండు లేదని ధర తగ్గించి, ఆ తర్వాత డిమాండు సృష్టించి ధర పెంచి అమ్ముకొని లాభపడగలరు. ఉత్పత్తి తగ్గితే, కొరత వున్నదని దిగుమతులు చేయించి ధర తగ్గించగలరు. ఆ తర్వాత ఎగుమతులు చేసి లాభపడగలరు. మార్కెట్ లో వ్యాపార వర్గాలదే ఇష్టరాజ్యం. దీనిపై కంట్రోలు వీరిదే. దీనికి తోడు ప్రభుత్వ విధానాలు కూడా అనుకూలంగా మారితే ఇక చెప్పాల్సిన పనేంవుంది. ఈ సం॥ మార్కెట్ అంతా రైతాంగానికి వ్యతిరేకంగానే వున్నది. 90-91 లో పాగాకు ధర కే.జి.కి సగటున రు. 33 లు రాగా, ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించి 91-92 లో సగటు ధరను రు. 26లకు తగ్గించగలిగారు. దీనిపై రైతాంగం పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనకు దిగారు. ధర మరింత దిగజారకుండా ఈ ఆందోళన సహాయపడిందే తప్ప, పెరుగుదల లేదు. ఈ సం॥ (92-93) ౯౦త వరకు కనీస ఎగుమతి ధర ఖరారు కాలేదు. ఏయే దేశాలు కొంటాయో అయోమయంగా ఉన్నది. ప్రత్తి గత సం॥ ప్రారంభంలో క్వీంలాల్ కు రు. 1400 వరకు వుండగా, ఆఖరికి అది రు. 950 లకు పడిపోయింది. ప్రస్తుతం ప్రత్తి రైతాంగం తీవ్ర ఆందోళనకు గురౌతున్నది. ప్రత్తి నిల్వలు బాగా వున్న దృష్ట్యా కనీసం 20 లక్షల బేళ్ళ ఎగుమతి చేయాలని రైతాంగం అడుగుతుంది. కాని 93 ఏప్రిల్ వరకు ఎలాంటి ఎగుమతులను అనుమతించవద్దని మిల్లు యజమానుల సంఘాలు ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెస్తున్నాయి. చెరకుకు గత సం॥ ధర గిట్టు కానందున ఈ సం॥ 30 శాతం వరకు విస్తీర్ణం తగ్గింది. ఈ సం॥

బన్నుకి 8.5 శాతం రికవరీ పై రు. 400 వుండాలని, దానిపై అదనంగా ప్రోత్సాహాలు ఇవ్వాలని రైతు సంఘాలు డిమాండు చేస్తున్నాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దానిపై ఇంత వరకు ఎలాంటి నిర్ణయం చేయలేదు. ఇది రైతాంగాన్ని మరింత ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నది. ధాన్యం ధర తగ్గిపోయింది. నిన్నటి వరకు బియ్యం ధర మార్కెట్ లో మండిపోతుండగా (కే.జి. 7 నుండి 9 వరకు) ధాన్యం రావడంతోనే బస్తా (75 కే. జీలు) రు. 185 ల నుండి 195 వరకు కొనడం ప్రారంభించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మద్దతు ధర ప్రకారం బస్తాకి 225 లకు కొనుగోలు చేయాలి. కాని మిల్లర్లు ఆ ధరకు కొనడం లేదు. ఎఫ్.సి.ఐ. రంగంలోకి దిగి కొనుగోలు చేస్తామని వాగ్దానాలు కురిపిస్తున్నా ఆచరణ అందుకనుగుణంగా లేదు. అధిక వర్షాలకు తడిసిన ధాన్యాన్ని కూడా కొనుగోలు చేయడంలేదు. జొన్న మొక్కజొన్న ధరలు కూడా పడిపోయాయి.

ఈ సం॥ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలైన ఎఫ్.సి.ఐ., సి.సి.ఐ. మార్కెట్, సి.జె.సి.ఐ. లాంటి సంస్థలు మార్కెట్ లో ప్రవేశించడం లేదు. ప్రైవేటు మార్కెట్ కే వూర్తి స్వాధీనవర్పారు ప్రభుత్వ ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాలే ఇందుకు కారణం. ప్రత్తి పాగాకు, ధాన్యం ఏ విషయంలోకూడా ప్రభుత్వం తన వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకోలేకపోయింది.

సమస్యల వరియంలో చిక్కుకున్న 92వ సంవత్సర మనలను వీడిపోయింది. కాని కష్టాలు, నష్టాలు అలాగే మిగిలిపోయి వున్నాయి. 93వ సం॥లో వాటంతటవే పరిష్కారమైపోవు ఇప్పటికే ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా రైతాంగం ప్రతిఘటన ప్రారంభించింది. రాబోయే సం॥లో అది మరింత ఉధృతరూప ధరిస్తే తప్ప ఈ దివాళాకోరు విధానాల నుండి వ్యవసాయ రంగాన్ని రక్షించలేము.

Pick of the Quality Conscious

MILK & MILK PRODUCTS

That meet your needs

Manufactured by :

Milk Products Factory,

The Krishna District Milk Producers Co-Operative Union Ltd.,

Vijayawada-520 009. Andhra Pradesh

Marketed By:

THE A.P. DAIRY DEVELOPMENT CO-OPERATIVE FEDERATION LIMITED

12

కూరగాయల సేద్యం ఎలా ?

టమోట

నాటుకాలము

- వర్షాకాలము : 'మే' లో నాటాలి
- శీతాకాలము : 'సెప్టెంబర్' లో నాటాలి.
- వేసవి : 'జనవరి' లో నాటాలి.

రకములు

- శీతాకాలము : పూసారూది, పూసా ఎర్లీడ్వార్ప్, ఆర్కాసారఫ్, కో-1
- వర్షాకాలము : పూసారూది, పూసా ఎర్లీడ్వార్ప్
- వేసవి : మారుత్

కావలసిన విత్తనము

ఒక హెక్టారు భూమిలో నాటుటకు 500 గ్రాముల విత్తనం అవసరం.

విత్తనశుద్ధి

విత్తులకు ముందు 'థైరమ్' మందును 2-3 గ్రాములు ఒక కిలో విత్తనంలో కలిపి విత్తుకోవాలి.

నారుమడి తయారీ, విత్తుట

3 మీటర్ల పొడవు, ఒక మీటరు వెడల్పున్న నారుమడులను తయారుచేసి వాటిపై చాళ్ళలో విత్తనాన్ని విత్తాలి.

నాటుదూరము

వరుసకు వరుసకు మధ్య 60 సెం.మీ., వరుసలలో మొక్కకు మొక్కకు మధ్య 60 సెం.మీ. దూరం ఉండేట్లు నాటుకోవాలి.

ఎరువులు

హెక్టారుకు 20-25 బన్నుల పశువుల ఎరువు, 150 కేజీల నత్రజని, 60 కేజీల భాస్వరం, 60 కేజీ సాల్ఫర్ ఎరువు అవసరము.

నీరు కట్టుట

తేలికపాటి నేలలకు 5-7 రోజులకొకసారి, బరువైన నేలలకు 7-10 రోజులకొకసారి నీరు కట్టాలి.

కలుపుతీత

రసాయనికపు ఎరువులు వేసేముందు ప్రతీసారి కలుపుతీసి ఎరువులు వేసి నీరు కట్టాలి.

సస్యరక్షణ

కాయతొలుచు పురుగులు, లద్దె పురుగులు ఆశించినప్పుడు కార్బరిక్ 30 గ్రాముల మందు (లేదా) 15 మి.లీ. మాలాథియాన్ (లేదా) ఎండ్సల్ఫాన్ మందును పదిలీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. తెల్లదోమ, దీపపు పురుగుల నివారణకు 20 మి.లీ.

రోగార్ (లేదా) మెటాసిస్టాక్సు మందును 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఆకుమచ్చ మరియు కాయకుళ్ళు తెగుళ్ళ నివారణకు 30 గ్రాముల డైథేన్ యం-45 లేదా 10 గ్రాముల బావిప్టన్ 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

కోత

రకాన్ని బట్టి 60-65 రోజులలో కోతక వచ్చి 130-140 రోజులలో చివరి కోత

అయిపోతుంది. దిగుబడి రకాన్ని బట్టి 30-40 బన్నుల హెక్టారుకు వస్తుంది.

వంగ

విత్తులకు అనువైన కాలము

మసరాష్ట్రంలో వంగను నవంబరు నెలలో పొడవున పండించవచ్చును.

- వర్షాకాలము : జూన్ - జూలైలో
- శీతాకాలము : అక్టోబరు - నవంబరులలో
- వేసవికాలము : ఫిబ్రవరి - మార్చి

నేలలు

నీరు ఇంకా సారవంతమయిన నేలలు వంగ సాగుకు అనుకూల

అంతరకృషి

కలుపు మొక్కలను తరచు తీసివేసి మొక్కల చుట్టూ త్రవ్వవలసి ఉంటుంది.

అంతరకృషి

మొక్కల ఎదుగుదల దశలో కొమ్ము తొలుచు పురుగులు, పూతదశలో కాయలు తినే పురుగులాళిస్తాయి. నీటి నివారణకు 3 గ్రాముల కార్బరిల్ లేదా 2 మి.లీ. ఎకలక్స్ లేక నువక్రాన్ లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. తెల్లదోమ, పేనుబంక మరియు దీపం పురుగులు మొదలగు రసాన్ని పీల్చే పురుగులాళించినప్పుడు రోగార్ లేదా మెటాసిస్థాక్స్ 2 మి.లీ. నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

బూడిద తెగులు, బూజు తెగులు లేదా ఆకుమచ్చతెగులు కాయకుచ్చ తెగులు ఆశించినప్పుడు 3 గ్రాముల డెథేన్ యం. 45, డెథేన్ జెడ్ - 78 (లేదా) 1 గ్రాము బెవిస్టిన్ లీటరు నీటిలో కలిపి వారం - పది రోజుల వ్యవధిలో చేయాలి.

రకములు

పాడవుకాయ రకాలు : పూసా పర్పుల్ లాంగ్ గులాబి
(సెలక్షన్-4)

గుండ్రని రకాలు : పూసాపరుఫల్ రౌండ్, ఆర్కానబవనీత్, శ్యామల (సెలక్షన్ - 1) పంజాబ్ బహార్.

కోలకాయ రకాలు : పూసాక్రాంతి, భాగ్యమతి, పూసాపర్పుల్ స్ట్రస్

సామాన్య తయారీ

4-5 సార్లు బాగా దున్ని, చదును చేయాలి. వర్షాకాలంలో మడిని బోదెలు, కాలువలుగా మలచుకోవాలి. శీతాకాలం మరియు వేసవిలో 5x4 చ.మీ. మళ్ళను తయారుచేసుకోవాలి. ఎత్తనం

ఒక హెక్టారులో నాలుగుకు 600 నుండి 650 గ్రాముల ఎత్తనం అవసరం.

నాటుట

15 నుండి 20 పెం.మీ. పాడవుగల ఆరోగ్యంగా ఉన్న నారును 10x30ను పెం.మీ. ఎడమిచ్చి నాటవలెను.

ఎరువులు

ఆఖరిదుక్కిలో 20-25 బన్నుల పశువుల ఎరువు వేయాలి. గొడ్డారుకు 100 కిలోల నత్రజని, 60 కిలోల భాస్వరము, 60 కిలోల పొటాష్నిచ్చు ఎరువులను వేయాలి.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రబీ పంటల మద్దతు దరలు

	పాత ధర	కొత్త ధర
	(క్వింటాలుకు)	
గోధుమ	275	330
వరి (సాధారణ)	317	377
ఫెన్	377	437
మచర్ ఫెన్	498	458
అముదాలు	670	760
ప్రాద్దు తిరుగుడు	640	720

రఘు ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్

2 మరియు 4 బ్రాక్టరు బ్రయిలర్లు, నీళ్ళ బ్యాంకర్లు వ్యవసాయ పరికరములు
తయారు చేయబడును

అబ్దుల్ వెంకట నరసింహారావు

ప్లాటు నెం. సి-41 ఆటోనగర్, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా (ఎ.పి.).

దేశ ఆర్థిక రంగంలో

రొయ్యల పెంపకం పాత్ర

—Gadde Rama Mohan, M.Sc.,

దేశం అభివృద్ధి చెందాలంటే ఆర్థిక రంగంలో ముందుకు దూసుకు పోవాలి. అందుకు ప్రధానంగా సమకూర్చు కోవలసింది. విదేశీ మారక ద్రవ్యం విదేశీ మారక ద్రవ్యం అధికంగా పొందాలంటే దేశంలోని అనేక రకముల ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేయాలి. వాటిలో ప్రస్తుతం ఆహార ఉత్పత్తులను పరిశీలించి నల్లయితే మన దేశం నుండి ప్రధానంగా ఎగుమతి అయ్యే ఆహారపు ఉత్పత్తి రొయ్యలే.

మంచి పోషక విలువలు కలిగి, తేలికగా జీర్ణమయ్యే గుణం కలిగి వంటకాలు తయారు చేసుకొనుటకు ఎంతో తక్కువ సమయం తీసుకునే రొయ్యలకు విదేశీ మార్కెట్టులో మంచి గిరాకీ వుంది. వ్యవసాయానికి అంతగా పనికి రాని బంజరు భూములు, కోస్తా ప్రాంతాలు రొయ్యలు పెంపకానికి అనువుగా ఉండుట వలననూ, అంతర్జాతీయంగా మంచి ధర ఉండుట వలన, మంచి రుచి గలవి కావటం వల్ల, అతి తక్కువ కాలంలో తిరిగి రావటం వల్ల, అధిక లాభాలను ఆర్జించేది కావటం వల్ల రొయ్యల పెంపకం ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటున్నది. ఈ విషయాలను గ్రహించి రొయ్యలను పెంచి ఎగుమతి చేసే దేశాలలో ప్రధానంగా కొన్ని దక్షిణ, తూర్పు ఆసియా దేశాలు, లాటిన్ అమెరికా దేశాలు ముందు ఉంటాయి. వాటిలో పాటు మన దేశం కూడా రొయ్యల పెంపకంలో ముందడుగు వేస్తూనే వున్నది. మిగిలిన దేశాల కంటే ఎన్నో రెట్లు రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేయగలిగే శక్తి మన దేశానికి ఉంది. దానికి కారణం మన దేశం మూడు సముద్రాల మధ్య ఉండి, వేల కొలది కిలో మీటర్లు తీర ప్రాంతం కలిగి ఉండటమే. మన దేశంలో వున్నంత తీర ప్రాంతాల విస్తీర్ణం మరే దేశంలోను లేదు. అందువలన తీర ప్రాంతాలలోని బంజరు భూములను సాగులోనికి తెచ్చి రొయ్యలను ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేయుటకు, మన రైతులకు ప్రభుత్వ పరంగా, ఆర్థిక పరంగా, సామాజిక పరంగా ఎంతో ప్రోత్సాహాన్ని ఇవ్వాలి. అంతర్జాతీయ మత్స్య ఉత్పత్తుల వ్యాపారాలలో రొయ్యలు 20 శాతం స్థానాన్ని ఆక్రమించుకొంటే మన దేశంలో మత్స్య ఉత్పత్తులలో దాదాపు 30 శాతం స్థానాన్ని రొయ్యలు ఆక్రమించాయి.

రొయ్యలు ఉత్పత్తి అయ్యాయి. అందులో చైనా దేశం 1.80 లక్షల హెక్టార్ల భూమిలో 2 లక్షలన్నులు ఉత్పత్తి చేసి ప్రపంచంలో ప్రథమ స్థానంలో వుంది. ఇండోనేషియా, థాయిలాండ్ దేశాలు ద్వితీయ, తృతీయ స్థానాలను ఆక్రమించాయి. తరువాత ఇండియా, ఫిలిప్పీన్స్, వియత్నాం, తైవాన్, బంగ్లాదేశ్ లు కూడా రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. దాదాపు అన్ని దేశాలు, సగటున 1 హెక్టారు స్థలానికి సుమారు 3/4 బన్నీకు తగ్గకుండా రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. కాని మన దేశంలో మొత్తం ఉప్పు నీటి విస్తీర్ణం 1.2 మిలియన్ హెక్టార్లు ఉంటే అందులో 65000 హెక్టార్లను మాత్రమే సాగుచేసి అందులో 3500 బన్నుల రొయ్యలను మాత్రమే ఉత్పత్తి చేయగలుగుతున్నాయి. దీనికి కారణం మన దేశంలో రొయ్యల పెంపకం ఆలస్యంగా చేపట్టటం: సాంకేతికంగా అభివృద్ధి చెందక పోవటం మాత్రమే.

మనదేశంలోని రొయ్యల పెంపకాన్ని పరిశీలించినట్లయితే పశ్చిమ బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాలు ప్రథమ, ద్వితీయ స్థానంలో వున్నాయి. మనరాష్ట్రంలో మొత్తం ఉప్పు నీటి భూములు 1,50,000 హెక్టార్లు ఉంటే అందులో 6000 హెక్టార్లు మాత్రమే సాగు చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలోని రైతులు ఎంతో ఉత్సాహంగా రొయ్యల పెంపకం చేపడుతున్నారు. కొలది కాలంలోనే ఉన్నభూములలో 50 శాతం వరకు రొయ్యల సాగులోకి తేగలిగిన సామర్థ్యం మన రైతులు సంపాదించారు.

సముద్రపు రొయ్యల అభివృద్ధి పథకం పాత్ర

విదేశీ మారక ద్రవ్యం అధికంగా రాబట్టుకొనే ఉద్దేశ్యంతో భారత ప్రభుత్వం ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి ప్రయత్నాలు చేపట్టి రొయ్యల రైతులకు అనేక విధాలుగా ప్రోత్సాహాన్ని ఇస్తోంది. అందులో భాగంగానే సముద్ర ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు అభివృద్ధి సంస్థ MPEDA ను స్థాపించి దాని ద్వారా రొయ్యల పెంపకాన్ని అభివృద్ధి చేస్తోంది. దాదాపు 50 రకముల రొయ్యలు ఉంటే అందులో 6 రకాలను మాత్రమే పెంపకానికి అనువైనవిగా గుర్తించారు. అందులోనూ మన రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా పీనియస్ మోనోడాన్, (టైగర్ రొయ్య), పీనియస్ ఇండికస్ (తెల్ల రొయ్య) అను రెండు రకాలను మాత్రమే పెంపకానికి ఉపయోగిస్తున్నారు.

రొయ్యల ఉత్పత్తిని ఇతర దేశాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే 1990 సంవత్సరంలో మొత్తం ప్రపంచంలో 6,63,000 బన్నుల

రొయ్యల పెంపకాన్ని ప్రధానంగా నాలుగు రకాలుగా విభజించవచ్చు. మొదటిది ట్రెడిషనల్ విధానం (సాంప్రదాయకమైన) దీనిలో హెక్టారుకు సగటున 50 కే.జి.ల నుండి 500 కే.జి.ల వరకు ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. రెండవది ఎక్స్ టెన్సివ్ (విశాలమైన) విధానం. దీనిలో చెరువులను పద్ధతిగా నిర్మించి, పిల్లల సంఖ్యను ఆధారం చేసుకొని చెరువులో వేసి మంచి మేతలు వేసి సగటున 1 హెక్టారుకు 1 నుండి 1.5 బన్నుల ఉత్పత్తిని సాధించవచ్చు. మూడవది : సెమి ఇన్టెన్సివ్ (పాక్షిక అభివృద్ధి) విధానం. దీనిలో చెరువులను, సాంకేతికంగా తయారు చేసి మోబార్ల సహాయంతో నీటిని తోడుకొని 1 హెక్టారుకు 1 నుండి 3 లక్షల పిల్లలను వదిలి ప్రతి రోజు నీటిని మార్చుతూ శాస్త్రీయ విధానాలలో 1 హెక్టారుకు 3 నుండి 5 బన్నుల ఉత్పత్తిని పెంచేది, నాల్గవది : ఇన్టెన్సివ్ (అభివృద్ధి) విధానం, దీనిలో చెరువులను సిమెంట్ తో నిర్మించి అన్నీ శాస్త్రీయ విధానంలో చేస్తూ కృత్రిమ వాతావరణం కల్పించి, అధిక సాంద్రతలో పిల్లలను వదిలి 1 హెక్టారుకు 10 బన్నుల వరకూ రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. 4 నెలల వ్యవధిలో పెరుగుతాయి. కావున, సంవత్సరానికి రెండు లేక మూడు పంటలను పండించవచ్చు.

రొయ్యల పెంపకంలో ఈ విధానాలన్నీ అభివృద్ధి చెందాలని దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలు ఖాళీగా వున్న తీరప్రాంత బంజరు భూములను మత్స్యకారులకు, నిరుద్యోగ యువకులకు, కొన్ని సంస్థలకు శాశ్వత లీజు విధానంపై కేటాయించుటకు నిర్ణయించాయి. ఈ విధంగా వీలయినంత ఎక్కువ భూమిని రొయ్యల సాగులోనికి తేవచ్చు. ప్రస్తుతం రొయ్యలు పెంచేవారికి, క్రొత్తగా రొయ్యల పెంపకం చేపట్టే వారికి సముద్ర ఉత్పత్తుల ఎగుమతుల అభివృద్ధి సంస్థ (MPEDA) అన్నిరకములుగా, ఆర్థిక, సాంకేతిక సహాయాన్ని అందిస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా దాదాపు 10 కార్యాలయాలను స్థాపించి వాటి ద్వారా ఆయా ప్రాంతాల రైతులకు సహాయ సహకారాలను అందిస్తోంది. ముందుగా చెరువులను నిర్మించుటలోనూ, పిల్లలను సేకరించుటలోనూ, స్థలాల ఎంపికలోనూ, మేతలు సేకరించుటలోనూ కూడ MPEDA వారు సహాయపడుతున్నారు. వీటితోపాటు రొయ్యల క్షేత్రాలు స్థాపించుటలోనూ, రొయ్యల పెంపకంలోనూ, క్షణ తరగతులను నిర్వహించి ఇతర రాష్ట్రాలకు రైతులను పంపింపుకు వెళ్ళి అక్కడి క్షేత్రాలను చూపి, సాంకేతికంగా ప్రతి శంశంలోనూ రైతులకు అండగా నిలుస్తూ MPEDA సంస్థ రొయ్యల పెంపకాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని కృషి చేస్తున్నది. వీటితో పాటు రొయ్యల పెంపకం చేపట్టిన వారికి 25% సబ్సిడీ పథకాల ద్వారా ఆర్థిక వెసులుబాటు కల్పిస్తోంది. అంతేకాక పిల్లల పంపిణీ కేంద్రాలకు కూడ సబ్సిడీ ఇస్తూ మిగిలిన మొత్తం బ్యాంకుల ద్వారా ఋణంగా పొందటానికి రైతులకు ఎంతో సహాయపడుతోంది. మేతలు దిగుమతి చేసుకొను వారికి దిగుమతి

సుంకంలో రాయితీ కూడా కల్పిస్తోంది. మంచి నాణ్యత కలిగిన మేతలు తయారు చేయటానికి ముందుకు వచ్చే ఔత్సాహిక పారిశ్రామికులకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించుటయే కాక, వారికి కొంత మొత్తం సబ్సిడీ కూడ ఇచ్చి, మిగిలిన పెట్టుబడికి బ్యాంకుల ద్వారా తక్కువ సబ్సిడీలపై ఋణాలను కూడా పొందుటకు సహాయపడుతోంది. రొయ్యల పెంపకంలో సంబంధమున్న ప్రతి యంత్ర సామాగ్రిని కూడా పొందుటకు రైతులకు సాంకేతికంగా సలహాలిందించి, వీలయినంతవరకు విదేశీ సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సేకరించి మన రైతులకు అందిస్తూ మనం కూడా సాంకేతికంగా అభివృద్ధి సాధించి అధికంగా రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేయటానికి ఎంతో కృషి చేస్తోంది. రొయ్య పిల్లలు మన దేశంలోని రైతులు సేకరించినవి పెంపకానికి కావలసిన పరిమాణంలో లేకపోవుటవల్ల రొయ్య పిల్లలను కృత్రిమంగా తయారు చేయు సంస్థలను కొన్ని కోట్ల ఖర్చుతో నిర్మించి, పిల్లలను కృత్రిమంగా తయారుచేయు సంస్థలను అందిస్తోంది. ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోనూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనూ, రెండు హీ చరీలను స్థాపించి వాటి ద్వారా తక్కువ రేట్లకు పిల్లలను సరఫరా చేస్తోంది. అంతేకాక రొయ్యలకు కావలసిన మేతలను నాణ్యంగా తయారు చేయుటకు వీలుగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని విలువైన సహాయాన్ని అందించి, కొచ్చిన్ లో హిగాషిమారు ఫీడ్స్ ను విజయవాడలో బాలాజీ సంస్థను స్థాపించుటకు సహకరించింది. రొయ్యల పెంపకంలో అవసరమయ్యే పరిజ్ఞానం కూడా ఎప్పటికప్పుడు అందిస్తోంది. ఈ విధంగా భారత దేశంలో రొయ్యలను ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేయుటకు సహకరిస్తున్న సంస్థ, పెంచిన రొయ్యలు మార్కెటింగు సదుపాయాలను కూడా సమకూర్చుతోంది. విదేశాలలో మన రొయ్యలకు లభించు రేట్లు ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకొని ప్రతికర ద్వారా రైతులకు అందిస్తూ తయారైన రొయ్యలకు మంచి ధర లభించుటలో కూడా తోడ్పడుతోంది. ఈ విధముగా రొయ్యల పెంపకంలో ప్రారంభదశ అయిన స్థలాల ఎంపిక నుండి చివరిదశ అయిన మార్కెటింగు వరకు ప్రతిదశలోనూ MPEDA వారు రైతుకు వెన్నెముకలా వుండి తద్వారా దేశానికి మంచి మేలు చేస్తున్నారు.

బ్యాంకుల అప్పులు

రొయ్యల పెంపకంలో యంపెడా సంస్థ తరువాత ముఖ్యమైన పాత్ర బ్యాంకుల వారు వహిస్తున్నారు. ప్రముఖ బ్యాంకులు, సహకార సంస్థలు గ్రామీణ బ్యాంకులు, వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకులు మొదలగునవి సహకారంతో మంచి రైతులను ఔత్సాహికులను ఎన్నుకొని వారికి పూర్తి ఋణ సౌకర్యం అందిస్తున్నాయి. ఇదివరకే ప్రారంభించిన రైతులకు నిర్వహణ

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం లాం.,

కిసాన్ మేళా విశేషాలు

కృష్ణా, గోదావరి మండల రైతాంగానికి తమ పరిశోధనా ప్రగతిని వివరించే కార్యక్రమంలో భాగంగా ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, లాం గుంటూరు వారు ఈ రోజు (22-12-92న) లాం ఫారంలో ఏర్పాటు చేసిన 'కిసాన్ మేళా' కు పెద్ద ఎత్తున వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన రైతులు తరలి వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన వ్యవసాయ, పశు ప్రదర్శనను పొగాకు బోర్డు చైర్మన్ శ్రీ వి. రమాకాంత రెడ్డి గారు ప్రారంభించారు. ఈ

ప్రదర్శనలో మేలుజాతి పప్పులు, వరి, అపరాలు, వత్తి, మిరప పంట పంటలతోపాటు ఉప్పునీటి సేద్యం, పోస్టు హార్వెస్టు టెక్నాలజీ, కలుపు మొక్కల నివారణ, ఉద్యానవన పంటలతో పాటు గృహ విజ్ఞాన సంబంధిత అంశాలపై

ఆకర్షణీయంగా రూపొందించారు. రైతులకు పలు పంటల మేలు రకపు విత్తనాలతో పాటు, కొబ్బరి తదితర ఉద్యానవన మొక్కలను అందచేయటం జరిగింది. రాష్ట్ర ఉద్యానవన శాఖ వారు కూడా ప్రదర్శనశాల ఏర్పాటు చేయడం విశేషం. ముందుగా రైతులకు వ్యవసాయ, అనుబంధ పరిశ్రమలపై 'క్విజ్ కార్యక్రమం' ను ఏర్పాటు చేసారు. ఉత్సాహవంతులైన రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

సభకు స్వాగతం పలుకుతూ అపరాల సీనియర్ శాస్త్రవేత్త డా॥ ఎ. సత్యనారాయణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ పరిశోధనలలో లాం ఫారం విశిష్టతను తెలియజేశారు.

లాం పరిశోధనా ప్రగతిని వివరిస్తూ అసోసియేట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ రిసెర్చ్ డా॥ యం. రామారావు గారు ప్రత్తిలో త్వరగా కాపుకొచ్చే, చెట్టును తట్టుకొనే రకాలైన ఎల్-603, ఎల్-604

రూపొందించామనీ, ప్రత్తికి సమస్యాత్మకంగా తయారైన శనగ పచ్చ పురుగును తట్టుకొనేందుకు గాను అంతర పంటలను వేసుకోవాలని సూచించారు. ఈ పద్ధతిని మరింత విస్తృతంగా చేపట్టాల్సిన అవసరముందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. మిరపలో మేలైన వంగడాలను ఇదివరలో రైతాంగానికి అందచేసినప్పటికీ, వెరన్ బారి నుండి గత ఏడాది ఈ సంవత్సరం 20.4 ఎల్.సి.ఎ-315 రకాలు తట్టుకొంటాయని గమనించడం జరిగిందని

పేర్కొన్నారు. ఈ వంగడాలను మరింత పటిష్టపర్చే కార్యక్రమం మొదలు పెట్టామన్నారు. ఫాలిష్ మినుము రకాలలో ఎండు తెగులును తట్టుకొనే ఎల్.బి.జి. 639, 642, 648 రకాలనూ, మెట్ట ప్రాంతానికి ఎల్.బి.జి. 626 రకాన్ని తయార

చేయడం జరిగిందన్నారు. పెసరలో దిగుబడులు పెంచే విధంగా ఎల్.బి.జి.407 రకాన్ని రూపొందించామనీ, కోత సమయంలో వర్షం పడితే రెండు రోజులు తట్టుకొనే జి.జి.450 రకం, రబీ అనువైన మంచి కంది రకాలను గుర్తించడం జరిగిందన్నారు. 'అభయ' కంది రకము శనగ పచ్చ పురుగును కొంతమేర తట్టుకొంటుందన్నారు. 80 రోజులలో కోతకు వచ్చే శనగ రకం 'శ్వేత' ను విడుదల చేసామనీ, ధనియాలలో 80, 90, 120 రోజులలో కోతకు వచ్చే రకాలను రూపొందించామన్నారు. 'కాల్షియం' అధికంగా వుండే భూములకూ, తెగుళ్ళు అధికం వుండే ప్రాంతాలకు చేపట్టాల్సిన యాజమాన్య పద్ధతులను రూపొందించడం జరిగిందన్నారు. అలాగే పసుపులో పిసిటి-1:21 ఏ రకాలను అభివృద్ధి పర్చడం జరిగిందన్నారు. ఈ రకాల పసుపు రైతాంగం ప్రస్తుతం ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని సమస్యలన తీర్చగలవన్నారు.

విశ్వవిద్యాలయ వెబర్నర్ డీన్ డా॥ వి. జయరామకృష్ణ గారు మాట్లాడుతూ ఓంగ్లు జాతి అభివృద్ధి కోసం స్థాపించబడ్డ లాం పశుపరిశోధనా స్థానంలో 1970 వ దశకంలో సంకరజాతి పశువులనూ, ఆ తర్వాత ఓంగ్లు జాతి పశువుల అభివృద్ధి కోసం ప్రయత్నిస్తున్నామన్నారు. ఓంగ్లు జాతి ప్రాశస్త్యాన్ని వివరిస్తూ ఆ జాతిని పరిరక్షించాలని ఆయన రైతాంగానికి పిలుపు నిచ్చారు. వివిధ శాఖల సమన్వయంతో లాం, చింతలదీవి, మహానంది, రామతీర్థంలో కల పశు పరిశోధనా స్థానాలలో ఓంగ్లు జాతి ఆవులపై పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయన్నారు. నూతన పద్ధతులైన ఆర్టిఫిషియల్ ఇన్ సెమినేషన్, ఎమ్బ్రియో ట్రాన్స్ఫర్ టెక్నాలజీ చేపట్టామన్నారు. సంకరజాతి పశువుల ద్వారా పాడి ఉత్పత్తిలో 'క్షీరవిప్లవం' సాధించడానికి గణనీయమైన ప్రగతి సాధించామన్నారు. ఈ పశువులలో పాడితోపాటు రోగ నిరోధక శక్తి, అనుబంధ ఉత్పత్తులకు ఏ విధంగా మెరుగుపర్చవచ్చో కనుగొంటున్నా మన్నారు. సంకరజాతి పశువులలో విదేశీ జాతి రక్తం 75 శాతం మించినప్పుడు గొడ్డు మోతు తనం ఎక్కువవుతుందని గుర్తించి, దీనిని సరిదిద్దడానికి గానూ హార్వోన్ల బ్యాలెన్స్ పై ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయన్నారు. పాదుపువాపు వ్యాధి నివారణకు మంచి పద్ధతిని కనుగొన్నామన్నారు. పరిగడ్డిని బలోపేతం చెయ్యాలన్న అవసరం గురించి ఆయన నొక్కి చెప్పారు. పాడి పరిశ్రమలో కోళ్ళ పరిశ్రమ అనుబంధ ఉత్పత్తులను వాడటం జరగటం లేదని అన్నారు. అయితే ఇటువంటి రైతు సదస్సుల ద్వారా తెలుసుకొన్న క్రొత్త విషయాలు రైతులు ఆచరణలో పెట్టాలని ఆయన కోరారు.

ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన పాగాకు బోర్డు చైర్మన్ శ్రీ పి. రమాకాంత రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ప్రతి ఏడాది ఇటువంటి

కిసాన్ మేళాలను రెండుసార్లు ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. ఆసియా ఖండంలో కెల్లా పురుగు మందుల వాడకంతోపాటు ఎరువుల వినియోగంలో గ్రీంహౌస్ జిల్లా ముందున్నదనీ అయితే ఇది వాంఛనీయం కాదన్నారు శెనగపచ్చ పురుగును తట్టుకొనేందుకు అంతర పంటల విధానాన్ని చేపట్టాల్సిన అవసరం రైతాంగం గుర్తించాలన్నారు. అపరాలపై లాం ఫారం వారు చేసిన కృషిని కొనియాడుతూ, పెరిగిన వ్యవసాయ ఖర్చులను దృష్టిలో ఉంచుకొని పంట దిగుబడులను పెంచడంతోపాటు వ్యవసాయ ఖర్చులను తగ్గించుకొనే విధంగా పరిశోధనలను చేపట్టాలని ఆయన సూచించారు. రానున్న 8 సంవత్సరాలలో ఉండే 2000 సెం హెక్టార్ల భారతదేశ జనాభా 100 కోట్లకు చేరుకున్నదనీ, దానికి గానూ 240 మి. అన్నుల వ్యవసాయ ఉత్పత్తి అంటే ఇప్పుడున్న దానికన్న సుమారు 60 మి. అన్నుల మేర ఎక్కువ పండించాలనీ, కాబట్టి పురుగు, తెగుళ్లను తట్టుకొనే రకాలను అన్ని పంటలలో రూపొందించాలని కోరారు. పాగాకు, పంట ఉత్పత్తిలో భారత దేశం మూడవ స్థానంలో ఉన్నప్పటికీ ఎగుమతిలో 7వ స్థానంలో ఉన్నదనీ, దేశీయ వినియోగం తగ్గించుకొని, ఎగుమతులు పెంచాలనీ ఆయన కోరారు. ఇటీవల అంతర్జాతీయ ఎగుమతులలో ఎదురైన సమస్యలు త్వరలో తీరగలవని ఆయన ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. వాణిజ్య పంటయైన పాగాకును నిర్ణీత విస్తీర్ణంలోనే పండించాలనీ లేకపోతే రైతాంగం సంక్షోభానికి లోనయ్యే ప్రమాదముందన్నారు. కాబట్టి పాగాకు, బోర్డు సూచించిన విస్తీర్ణం మేరకే పాగాకు సాగు చేపట్టాలని ఆయన రైతాంగాన్ని కోరారు.

తమ అధ్యక్షోపన్యాసంలో వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ డైరెక్టర్ ఆఫ్ రిసెర్చ్ డా॥ ఐ. వి. సుబ్బారావు గారు రైతులకు అక్కరకు వచ్చేదే సరియైన వ్యవసాయ పరిశోధన అన్న ద్వేయంతో

సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలతో.....

SREE MARUTI INDUSTRIES

Manufacturers :

Tractor Trailers & Agricultural Implements YARROW Dics. Etc.,

Prop : **DRONADULA SUBBA RAO**

Bus Stand Road, GUDIVADA - 521 301. Krishna Dist.

వాలర్ ల్యాంకులు నిపుణులైన పనివారలచే ఆధునిక వ్యవసాయ పరికరములు తయారు చేయు సంస్థ.

బ్యాంకుల ఆర్డర్లపై కూడా చేయబడును.

మార్కెట్ యార్డులో తాకట్టు - అప్పులు

- ప్రొఫెసర్ కె. ఆర్. చౌదరి

రైతులు తమ సరకుల్ని అమ్ముకోవడానికి చక్కని మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు అవసరం. సాధారణంగా రైతులు దూరంగా ఉన్న మార్కెట్లకు తమ సరకుల్ని తీసుకొనిపోవడానికి ఎన్నో వ్యయప్రయాసలకు గురవుతున్నారు. అందువల్ల మధ్యదళారులకే చాలా మంది రైతులు తమ సరకుల్ని అమ్ముతున్నారు. అనుకూలమైన సమయంలో, అననుకూలమైన షరతులతో అననుకూలమైన ప్రదేశంలో రైతులు కోతలయిన వెంటనే సరకుల్ని అమ్ముతారు.

అంతకుముందే తీకొన్న అప్పుల్ని తీర్చడానికి, వెంటనే వ్యవసాయ కార్యక్రమాలకు పెట్టుబడి పెట్టడానికి, తమ అత్యవసర ఖర్చుల నిమిత్తము రైతులు కోతలయిన వెంటనే సరకుల్ని అమ్ముకుంటారు. ఈ కారణాలవేత, మధ్య దళారులు రైతుల్ని దోపిడీకి గురి చేస్తున్నారు. రైతులు తమ సరకులకు తక్కువ ధరలు పొందుతున్నారు. అందువల్ల రైతులకు లాభము చేకూర్చడానికి మార్కెటు యార్డులో సకాలంలో తగినంతగా రుణసదుపాయం కల్గించాల్సిన అవసరముంది. ఈ సవనరాన్ని గుర్తించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 'తాకట్టు అప్పుల పథకము' ను 1980 - 81 లో ప్రవేశపెట్టింది. ఇది అన్ని మార్కెట్ యార్డుల్లోను అమల్లో యుంది. ఈ పథకము యొక్క వివరాలు సామాన్యరైతాంగానికి తెలియనందువల్ల, ఈ పథకమువల్ల రైతులు ఏమాత్రము లాభం పొందలేకపోతున్నారు. ఈ పథకము యొక్క ఉద్దేశ్యాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1. రైతులు తమ అత్యవసర ఖర్చుల్ని భరించడానికి తక్షణ ఆర్థిక సహాయ అందివ్వడం.
2. రైతుల యొక్క బేరమాడు సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి, మరియు అతి తక్కువ ధరలకు అమ్మే దురవస్థ నుండి తప్పించడానికి.

3. మధ్యదళారులపై ఆధారపడటాన్ని తప్పించడానికి.
4. తమ సరకుల్ని నేరుగా అమ్ముకుని మధ్యదళారుల దోపిడీని అరికట్టడానికి.
5. కమిషన్ ఛార్జీలు లేకుండా, మార్కెటింగ్ ఖర్చుల్ని తగ్గించుకోవడానికి.
6. మార్కెట్ మార్డ్లో ఉన్న గోదాము సౌకర్యాలను పూర్తిగా వినియోగించుకోవడానికి.
9. మార్కెట్ యార్డులలోనే తమ సరకుల్ని అమ్ముకుని, రైతులు లాభపడడానికి.

తమ సరకుల్ని మార్కెట్ కమిటీకి తాకట్టు పెట్టి రైతులు, తమ సరకుల విలువలో 75 శాతము వరకు అప్పు పొందవచ్చును. 10,000 రూపాయల వరకు అప్పు ఇవ్వడానికి వీలుంది. తాకట్టు పెట్టిన సరకుల్ని 90 రోజుల్లోగా అమ్ముకోవాలి. మొదటి 30 రోజుల వరకు అప్పుపైన వడ్డీలేదు. 31వ రోజు నుండి 6 శాతం వడ్డీ ఉంటుంది. గోదాముకు మొదటి 7 రోజులకు ఏ రుసుము చెల్లించనవసరము లేదు. తక్కిన రోజులకు మార్కెట్ కమిటీ రుసుమును నిర్ణయిస్తుంది. 1992-93 సంవత్సరంలో ఈ పథకాన్ని అమలు చేయడానికి 7.625 కోట్ల రూపాయల్ని మార్కెటు కమిటీలకు ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేయబడినాయి.

ఈ పథకము రైతుల కెంతో మేలు చేస్తుంది. మధ్యదళారుల బారి నుండి తప్పించుకోవచ్చు. గ్రామీణ వ్యవసాయారులపైన, కమిషన్ ఏజెంట్లపైన తమ పరపతి సౌకర్యాల కోసం అధారపడే దుర్గతి నుండి బయట పడవచ్చు. అందువల్ల రైతులు ఈ పథకాన్ని గురించి తెలుసుకుని, ఈ పథకాన్ని ఉపయోగించుకుని లాభం పొందవచ్చును.

సంక్రాంతి పుభాకాంక్షలతో.....

SREE SIVA ENGINEERING WORKS

Manufacturers of :

TRAILERS, CULTIVATORS, STEEL WHEELS & PUDDLING WHEELS Etc.,

Prop : CH. RAMA THARAKAM

Venkateswara Talkies Road, GUDIVADA, Krishna Dist.

పరిశోధనలను రూపొందించుకొన్నామనీ, దీని వల్లనే లాం ఫారం దేశవ్యాప్తంగానూ, అంతర్జాతీయంగానూ పేరుపొందిందని అన్నారు. కృష్ణా, గోదావరి మండలాలలో గోధుమ, ద్రాక్షపంబలు తప్పించి రమారమి 50 నుంచి 52 పంబలు పండించవచ్చుననీ అయితే ఈ మండలాలలో అనావృష్టి, అతివృష్టి ఏకకాలంలో సంభవించే అవకాశాలెక్కువ కాబట్టి సమస్యలు కూడా అధికమే నన్నారు. నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు ప్రాంతానికి, కృష్ణా పశ్చిమ డెల్టాకు సమస్యలలో భేదాలున్నాయనీ, నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద వరికి బదులు మినుము, వేరుశనగ వంటి పంబలు మంచివన్నారు. ఇటువంటి ప్రత్యామ్నాయ పంబలపై మరింత పరిశోధన చేపట్టాలని ఆయన కోరారు. మాగాణి అపరాలతోపాటు మెట్ట ప్రాంతానికి అనువైన రకాలూ, యాజమాన్య పద్ధతులు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని ప్రాంతాలకు రూపొందించాల్సిన బాధ్యత లాం శాస్త్రవేత్తలదే నన్నారు. అలాగే ప్రత్తిలో పలు సమస్యలు ఉన్నాయనీ, వీటికి గానూ కొన్ని రకాలనూ ఇదివరలో రూపొందించటం జరిగినప్పటికీ, శనగ పచ్చ పురుగును తట్టుకొనే రకాల రూపకల్పన కష్టసాధ్యమన్నారు. కేవలం అంతర పంబలు లేకపంబమార్పిడి పద్ధతి ద్వారానే ఈ పురుగును అరికట్టవచ్చన్నారు. ఈ ప్రాంతపు రైతాంగం తూర్పు కొప్పెరపాడు గ్రామాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకొని నూతన శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని వినియోగించు కోవాలన్నారు. సమగ్ర సస్యరక్షణ ద్వారానే ప్రత్తి వ్యవసాయం రాబడిగా వుండగలదన్నారు. హెబ్రీడ్ మిరప విత్తన రూపకల్పనకు ప్రైవేట్ సీ మిరప రైతులను ప్రైవేట్ కంపెనీల నుండి కాపాడాల్సిన బాధ్యత లాం శాస్త్రవేత్తలదే నని ఆయన పేర్కొన్నారు. నల్లరేగడి

భూములకు ఆవాలు, సోయా చిక్కుడు, రాజ్ మా, ఆముదం వంటి పంబలూ, గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలోని తేలిక భూములకు ఆయిల్ ఫామ్ పంబలు అనువైనవనీ, గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో గొర్రెల పెంపకం లాభదాయకమన్నారు. పట్టు పరిశ్రమ ఈ ప్రాంతానికి అనువైనదనీ అలాగే తేనె, పుట్ట గొడుగుల పెంపకం వంటి వాటిలో రైతు కుటుంబ సభ్యులందరూ పాల్గొనే పరిశ్రమలను రైతాంగం చేపట్టాలని ఆయన కోరారు. ఎరువుల సమర్థ వినియోగంలో భాగంగా పచ్చి రొట్ట, పశువుల ఎరువు వంటి వాటిని విస్తృతంగా వినియోగించాలని ఆయన కోరారు. ఇప్పటికే మోతాదు మించి ఎరువుల వినియోగం జరుగుతున్నదనీ, వీటినుంచి సత్ఫలితాలను రాబట్టాలంటే సేంద్రియ ఎరువులూ, జీవన ఎరువుల వినియోగం తప్పని సరి అని డా॥ సుబ్బారావు గారే అన్నారు.

పిదప జరిగిన రైతు సదస్సులో పలు రైతులు వ్యక్తపరచిన సందేహాలకు శాస్త్రవేత్తలు సమాధానమిచ్చారు. వేదికపై జిల్లా వ్యవసాయాధికారి శ్రీ యస్.బాబూరావు గారూ, ఉప అధికారి శ్రీ వెంకటరెడ్డి ఆశీనులయ్యారు. 'క్విజ్' పోటీలలో గెలుపొందిన రైతులకు బహుమతులు అందచేయగా, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త డా॥ యన్. రంగనాథాచార్యులు గారు వందన సమర్పణ గావించారు.

ఈ 'కిసాన్ మేళా' కార్యక్రమం (23-12-92) కూడా కొనసాగింది. ఈ కార్యక్రమ విశేషాలను వచ్చే సంచికలో వివరంగా తెలుసుకుందాం.

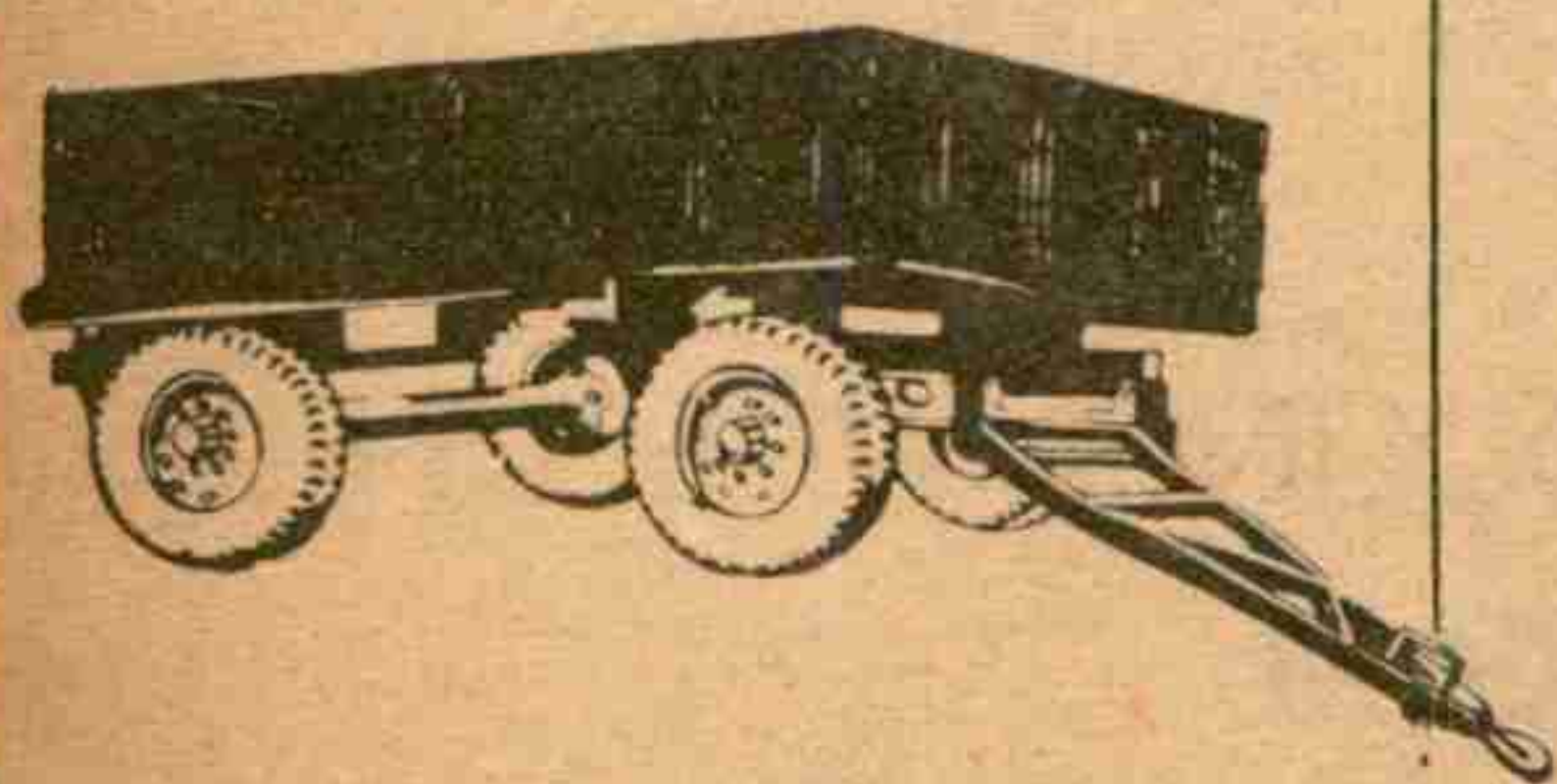
సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలతో.....

Phone : Offi : 3498, Resi : 3358

NIRMALA INDUSTRIES

నిర్మలా ఇండస్ట్రీస్

C-1, Industrial Estate,
GUDIVADA - 521 301.
Krishna Dist.

ఉద్యమిస్తున్న రైతాంగం

వరంగల్ జిల్లా

కరువు సమస్యపై మానుకోట డివిజన్ లోని 120 గ్రామాల్లో 10 వేల కరపత్రాలు వేసి ప్రచారం చేశారు. జనగాం డివిజన్ లో 6 మండల కేంద్రాల్లో పేకెటింగ్ చేశారు. 1500 మంది పాల్గొన్నారు. జిల్లాలో కరువు వలన రు. 300 కోట్ల నష్టం జరిగింది. 3.5 లక్షల ఎకరాలకుగాను లక్ష ఎకరాల్లో మాత్రమే పరి చేశారు.

గిరిజన ప్రజల సమస్యలపై సదస్సు జరిపారు. రైతులు 20 గ్రామాల పెంపకం సహకార సంఘాలు పెట్టుకొని నడుపుకున్నారు.

నల్లగొండ జిల్లా

59 మండలాలగాను 53 మండలాలు కరువువాత పడ్డాయి. రు. 172 కోట్ల వ్యవసాయ పెట్టుబడి నష్టపోయిందని అధికారి అంచనా. 90 వేల మంది వలసలు పోయారు. సహాయం కోసం 30 కోట్లు అంచనాతో ప్రతిపాదన పంపితే $2\frac{1}{2}$ కోట్లు మంజూరు చేశారు. ఇందులో $1\frac{1}{2}$ కోటి రాజీవ్ టెక్నాలజీ మిషన్ కి ఇచ్చారు. జిల్లాలో 250 చెరువులకు గాడ్లు పడ్డాయి. వీటి మరమ్మత్తు కోసం $1\frac{1}{2}$ కోట్లు అవసరం. జిల్లాలో విద్యుత్ లో వోల్టేజి సమస్య తీవ్రంగా వున్నది. 30 వేల దరఖాస్తులు పెండింగులో వున్నాయి.

జిల్లాలో భూసదస్సు జరిగింది. 76 గ్రామాల నుండి 2 వేల మంది వచ్చారు. 1,22,500 బస్తాల ఎరువు పాత ధరలకు అమ్మాలని డిమాండు చేశాం. కాని మంత్రి జనారెడ్డి దీన్ని తన

నియోజక వర్గానికి తరలించుకుపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. రైతులు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

ఖమ్మం జిల్లా

ధాన్యం ధరపై సత్తుపల్లి, ఖమ్మం డివిజన్ లో 5 కేంద్రాలలో సదస్సులు జరిగాయి. పాలేరులో చెరకు రైతుల సదస్సు జరిగింది. 150 మంది హాజరైనారు. జిల్లాలో 30 మండలాలు (ఇందులో 26 మండలాలు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోనవి) కరువుకి గురైనాయి. చల్లలో కాలువ త్రవ్వకాన్ని డిమాండు చేస్తూ 2వేల మందితో ప్రదర్శన. 3 వేల మందితో సదస్సు జరిగాయి.

కృష్ణా జిల్లా :

ధాన్యాల కొనుగోలుకు ఎఫ్.సి.ఐ. కొనుగోలు కేంద్రాల తెరిచినా ధాన్యం కొనడం లేదు. మెట్ట ప్రాంతాల్లో కంది, ప్రత్తి దెబ్బతిన్నది. పొద్దుతిరుగుడు పువ్వు బాగుగానే వుంది.

గుంటూరు జిల్లా :

సాగర్ కాలువ తెగిన కారణంగా 10 లక్షల ఎకరాల్లో నాల్గై దెబ్బతిన్నాయి. ధాన్యం ధర అతి తక్కువకు కొంటున్న కారణంగా పొన్నూరులో రైతులు మిల్లర్లకు ధాన్యం అమ్మి నిరాకరించారు ఫలితంగా మిల్లర్లు దిగ్గివచ్చి బస్తా (75 కేజీలు) రు. 250లక కొంటామని హామీ ఇచ్చారు. 14 మండలాలల్లో కరువు పరిస్థితి ఏర్పడ్డాయి. 3 మండలాల్లో 1500 మందితో ప్రదర్శనలు చేశారు. కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండు చేశారు.

రైతు సోదరులకు - నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలతో

Ph : 2883

SRI VIGHNESWARA TRADERS

Fertilizers & Pesticides Dealers

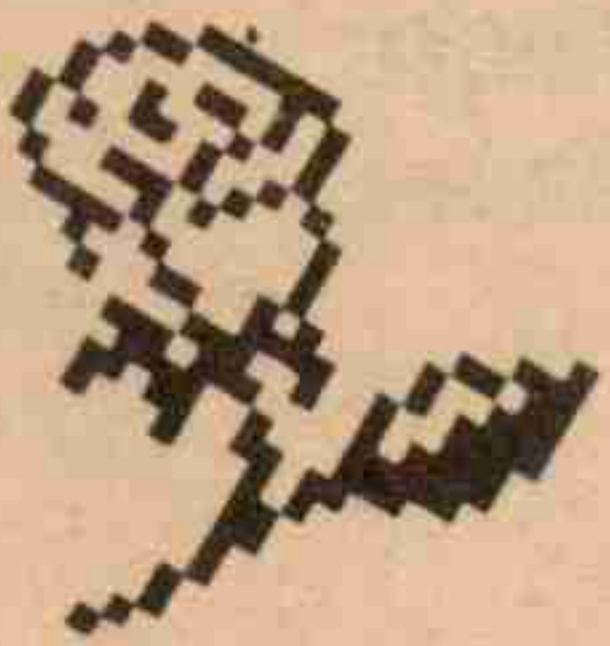
919, Market Centre

Gudivada - 521 301

Managing Partner : P. NAGAMOHANA RAO

అన్ని రకముల ఎరువుల, పురుగుల మందులు

సరఫరా చేసే ధరలకు దొరకును

పప్పులకు కూడా ఋణసహాయాన్ని అందిస్తున్నాయి. వీలన్నిటికీ మించి నాబార్డు సంస్థవారు కూడా దేశాభివృద్ధి కొరకు రోయ్యల పెంపకంలో తమ వంతు కృషి చేస్తున్నారు. రోయ్యల పెంపకంలో కలుగు ఆకస్మిక నష్టాలను భర్తీ చెయ్యటానికి ఇన్సూరెన్సు (భీమా) సంస్థలు కూడా యథావిధిగా కృషి చేస్తున్నాయి.

ఈ విధముగా రోయ్యల పెంపకాన్ని పూర్తిస్థాయిలో ప్రోత్సహించినట్లయితే దేశంలోని ఎంతోమంది నిరుద్యోగులకు

ఉపాధి కల్పిస్తుంది. రైతులకు మంచి లాభాలను ఇచ్చి ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి జరుగుతుంది. వీలన్నిటినీ మించి దేశానికి ఎంతో విలువయిన విదేశీ మారక ద్రవ్యం లభించి దేశం కూడా అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి సాధించుటకు తోడ్పడుతుంది. కనుక ప్రతి ఒక్క పౌరుడు ఇతోధికంగా రోయ్యల పెంపకాన్ని ప్రోత్సహించాలి.

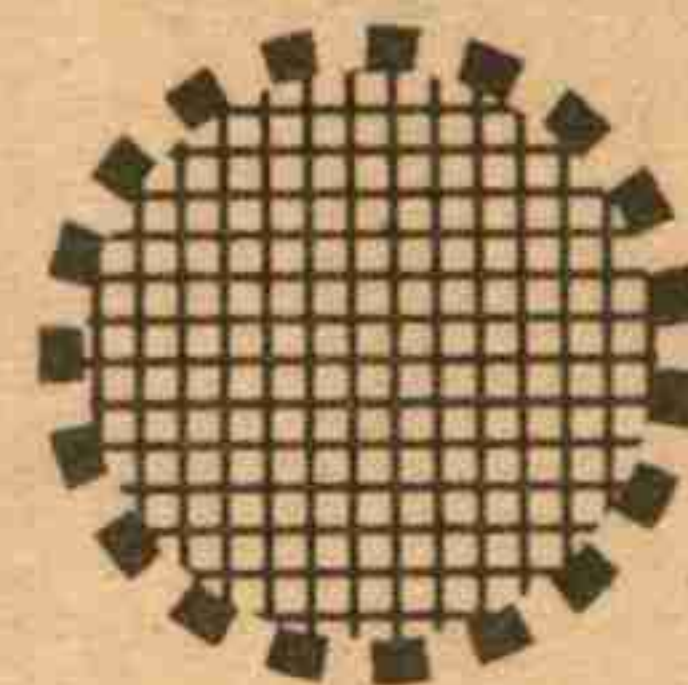
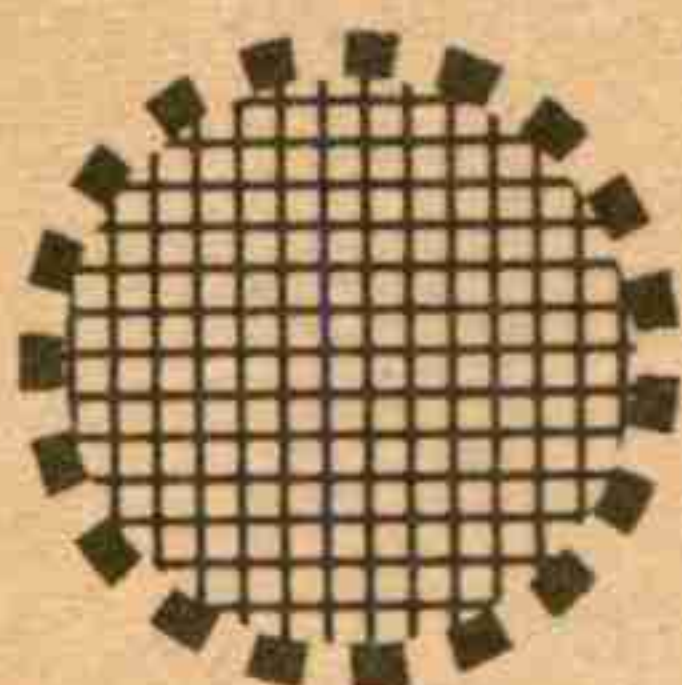
రైతు సోదరులకు సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలతో....

F. G. L. No. 2/84

G. V. V.

APGST No. 1059

Ph : 57-2468

SRI VENUGOPALA POULTRY TRADERS

GANNAVARAM - 521 101. Krishna Dist. (A. P.)

K. V. PRASADA RAO, P. S. RAMA RAO

With Best Compliments

SHOBHA

Phone : 877852

A PERFECT & RELIABLE WATER SUPPLY RANGE OF PRODUCTS

* JET PUMPS

* TWIN TYPE

* CENTIFUGAL PUMPS

* DOUBLE STAGE

* BELT DRIVEN

* MULTI STAGE

* SUBMERSIBLE PUMPS

* ELECTRIC MOTORS

* PACKER TYPE

Sole Distributors for : A.P., M.P., M.S.

CITY ENGINEERING CORPORATION

16-11-482/2, Opp : Venkatadri 70 mm National Highway,

Dilsuk Nagar City,

HYDERABAD - 500 036. A.P. INDIA.

Telegram : "CITY ENG CO."

Telex : 425-6303, Telefax : 842-222483

కృష్ణా జిల్లాలో వ్యవసాయ సమస్యలు - రైతు ఉద్యమం

— వై. శేషరావు, కార్యదర్శి

కృష్ణా జిల్లా రైతు సంఘం

కృష్ణా జిల్లా వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలలో ఒకటి వున్నది. జిల్లా వున్న 144285 ఎకరాలుకు గాను 10 లక్షల ఎకరాలపైగా నీటి వనరులు కలిగి వున్నాయి. డెల్టాలో వరి ప్రధానమైన పంట. మినుము రెండవ పంటగా విస్తారంగా పండుతుంది. మెల్ల ప్రాంతంలో వరితో పాటు పెసర, వేరుశనగ పొగాకు, మిర్చి, ప్రత్తి తదితర వాణిజ్య పంటలు పండుతాయి. 40 వేల ఎకరాల చెరకు పండుతుంది. రాష్ట్రంలోనే మామిడి తోటలకు కృష్ణా జిల్లా ప్రధానమైన కేంద్రం వ్యవసాయంతో పాటు, పొడి పరిశ్రమ, పౌల్ట్రీ జిల్లా అంతటా విస్తరించి వున్నాయి. ఇటీవల తీర ప్రాంతంలో చేపల, రొయ్యల పెంపకం బాగా పెరిగింది. అయినా సాగునీటి సమస్యలు, ముంపు సమస్యలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, చీడ పనులు, మార్కెటు సమస్యలు రైతాంగాన్ని పట్టి పడిస్తున్నాయి.

19వ శతాబ్దం చివర నుండే కృష్ణా జిల్లాలో రైతు ఉద్యమం ప్రారంభమైనది. 1914లోనే కృష్ణా జిల్లా రైతు సంఘం ఏర్పడి, నాటి నుండి జిల్లాలో అనేక పోరాటాలు నిర్వహించింది. జిల్లా ఉద్యమం నుండి పలువురు నాయకులు అఖిలభారత, రాష్ట్ర రైతు సంఘం బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ఎమర్జెన్సీలోను, అంతకు ముందు జిల్లాలో రైతు ఉద్యమం కొంత స్తబ్ధతకు గురైంది. ఎమర్జెన్సీ అనంతరం విజయవాడలో జరిగిన కార్యక్రమాల సమావేశంలో కృష్ణా జిల్లా రైతు సంఘాన్ని పునరుజ్జీవింప జేయాలని నిర్ణయించిది 78 మేలో జిల్లాలో రైతు సంఘం 31 వ మహాసభ జరిగింది. ఆనాటి నుండి నేటి వరకు జిల్లాలో రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి సాగిస్తూ వచ్చింది. క్రమక్రమంగా సంఘం జిల్లా అంతటా విస్తరించి అన్ని డివిజన్ లలో కమిటీ ఏర్పడి గత సంవత్సరం హనుమాన్ జంక్షన్ లో 37వ మహాసభ జరుపుకున్నది.

ఈ కాలమంతా జిల్లాలో రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న పలు సమస్యలు పరిష్కారానికి స్వతంత్రంగానూ, అఖిల పక్షంగానూ అనేక ఆందోళనలు పోరాటాలు సాగించింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరించిన రైతు వ్యతిరేక విధానాలన్నింటిని వ్యతిరేకించి నిలిచింది.

78, 89 సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వ నిర్బంధ శిస్తు వసూళ్ళకు జప్తులకు పూనుకొనగా జిల్లా వ్యాప్తంగా ఆందోళన

చేసింది. సంఘం నాయకత్వాన రైతాంగం జప్తులను ప్రతిఘటించి బంట్ ప్రభుత్వం వసూళ్ళను వాయిదా వేసింది.

కృష్ణా నదిపై ఆనకట్ట నిర్మించిన మొత్తం సాగు 5 లక్షల ఎకరాలు కాగా క్రమక్రమంగా సాగు పెరుగుతూ ప్రకాశం బారేజీ పూర్తితో కృష్ణా జిల్లాలోనే 6 లక్షల 79 వేల ఎకరాలకు సాగు విస్తరించింది. విస్తరించిన సాగుకు అనుగుణంగా పెరుగుతున్న మురుగుకు అవసరమైన మేరకు మురుగునీటి పారుదల వ్యవస్థ అభివృద్ధి పరచబడలేదు. శాశ్వత పరిష్కారం కోసం మిత్రా కమిటీ సూచనలను సైతం పూర్తిగా అమలు పరచకపోవడంతో 85-90 మధ్య కృష్ణా జిల్లా ముంపు వల్ల తీవ్రమైన నష్టాలను ఎదుర్కొన్నది జిల్లా రైతు సంఘం జిల్లాలో మురుగు పారుదల సమస్యలన్నీ అధ్యయనం చేసి వాటి పరిష్కారం కొరకు స్వతంత్రంగానూ అఖిలపక్షంగానూ అనేక ఆందోళనలు పోరాటాలు సాగించింది ఈరోజు ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులలో కొన్ని పనుల జరుగుతున్నాయి. మిత్రా కమిటీ సూచనలతో ప్రధానమైన ఉప్పుటేరు ప్రవాహశక్తిని పెంచే రెండవ దశ పనులుగాని, మైసో డ్రైన్ గాని, పంటకాలువలుగాని చేపట్టలేదు. చేపట్టిన ప్రపంచ బ్యాంకు పనులు సక్రమంగా జరిగేందుకు అప్రమత్తంగా వుంటూ, మిగిలిన పనులు సాధించటం కోసం కృషి చేయవలసి వుంటుంది పులిచింతల ప్రాజెక్టు సాధన కోసం కృషి సాగించవలసి ఉన్నది.

సాగర్ కాలువల నిర్మాణం ప్రారంభమయిన నాటి నుం రైతు సంఘం రైతులకు యిచ్చే నష్టపరిహారం విషయంలోనూ నిర్మాణంలో జరుగుతున్న లోపాలపైన లోకవైజేషన్ సమస్యల కృషి సాగించింది. మంచి గంధం చెల్లు వున్నాయని సాకు చెప్పి అనుమతి నిరాకరించి త్రవ్వకాలు నిలిచి పోయిన చెవులూ, మేజరు కాలువ త్రవ్వకం కార్యక్రమం చేపట్టి పలువురు ప్రశంసల పొతమైంది. ఆ పోరాటం వలన కాలువల నిర్మాణం నిలిచిపోయి 22 చోట్ల అనుమతి పొందటం జరిగింది. చెవులూరు కాలువ నిర్మాణం పూర్తయి నీరు విడుదల అయ్యింది. నేడు యింకా వివిధ ప్రాంతాలలో మిగిలివున్న కాలువల కోసం మేజరు కాలువ మరమ్మత్తుల కోసం సాగుతున్న అఖిలపక్ష ఆందోళనలో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తుంది.

చల్లపల్లి జమీందారు మిగులు భూములకోసం కృ

శివగిరి 27

2 తరువాయి

విద్యార్థులకు, అంగవికలులకు, జర్నలిస్టులకు రాయితీ లిస్తున్నది. ఈ రాయితీలు 1991-92లో రూ. 44.67 కోట్లు. దీన్ని ప్రభుత్వం సబ్సిడీగా భావించి ఇవ్వాలిగాని ప్రజలపై భారం మోపడం ఏమి సబబు?

రాష్ట్రంలో అక్రమంగా అనేక ప్రయివేటు వాహనాలు తిరుగుతున్నవి. ఇందువల్ల ఆర్.టి.సి.కి రావలసిన ఆదాయంలో రూ. 80 కోట్లు తగ్గుతున్నదని ఎమ్.డి. చెప్పారు. ఈ అక్రమ రావాణా ఆపితే ఇంత అదనపు ఆదాయం వచ్చేది కదా! దేశంలో కల్లా అత్యధికమయిన మోటారు వాహనాల పన్ను ఉన్న రాష్ట్రం మనది. గత సంవత్సరం ఈ మోటారు వాహనాల పన్ను క్రింద రూ. 83 కోట్లు ఆర్.టి.సి. చెల్లించింది. ఈ పన్నురేటును తగ్గించాలని చాలా

కాలంగా ప్రజలు కోరుతున్నారు. ఈ పన్ను రేటును తగ్గించినట్లయితే స్టాంప్ వచ్చేది కాదు కదా!

కొత్త బస్సులు కొనడం, ఎస్ కాంప్లెక్స్ కు కట్టడం మున్నగు వాటిపై 1992-93లో రూ. 27.50 కోట్లు ఖర్చు పట్టబోతున్నారా.

అందుకు 18 నుండి 22 శాతం వడ్డీపై అప్పులు తీస్తున్నారు. ఈ పన్నుల భారం అంతటిని రెవెన్యూ ఖర్చులతో చూపి, నష్టాన్ని పంచు చూపుతున్నది. 1991-92లో 16 కోట్ల రూపాయల వడ్డీ అందుకై చెల్లించింది.

ఇకపోతే పెట్రోలు, డీజిల్, ఇంజన్ ఆయిల్, హైస్పీడ్ ఆయిల్, టైర్లు, స్పేర్లు మున్నగువాటి ధరలు పెరిగినాయి. కాబట్టి రైతులు పెరిగాయని, అందువల్ల నష్టం వస్తుందనీ ప్రభుత్వం అనిపిస్తున్నది. ఈ కారణాలవల్లనే చెన్నారెడ్డి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే కిలోమీటరుకు 1 1/2 పైసలు పెంచడం జరిగింది. ఈ ధరలన్నీ రిగినప్పటికీ కిలోమీటరుకు ఈ ఏ ఏడాది రూ. 637.10 పలు ఉన్నట్లు లెక్క. గత సంవత్సరంలో కిలో ఒకటికి 53.1 పలు మోటారు వెహికల్స్ ఉండగా ఈ సం 50.4 పైసలే మింది. అందుచేత బస్సులను జాగ్రత్తగా నడిపి, సరైన పాదపూ

పథకాలు అమలు జరిపినట్లయితే ఆర్.టి.సి.కి లాభమేకాని నష్టం రాదని స్పష్టం అవుతున్నది.

ఆర్.టి.సి.లో విపరీతమైన దుబారా జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు ఇప్పుడున్న ఛైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ల ఆఫీసులను కూలగొట్టి (ఇప్పుడున్నది చాలా పెద్దది) దాని వెనకే ఒక పెద్ద బస్ భవన్ నిర్మించబోతున్నది. తమ వర్క్ షాపులో చేసే పనిని బయట ప్రయివేటు వర్క్ షాపులకు ఇస్తున్నారు. ఇంజన్ ఓవర్ హాలింగ్, బాస్ ఓవర్ హాలింగ్ బయటి కాంట్రాక్టుల కిస్తున్నారు. తమ వర్క్ షాపులో 15 రోజులలో జరిగే పని బయట 20, 25 రోజులు పడుతున్నది. ఖర్చు ఎక్కువ అవుతున్నది. బస్ బాడీ రిపేరు డ్రిల్లింగ్, టైర్ డిస్కల రీహాలింగ్, రిట్రేడింగ్

ఆ ఖర్చులన్నీ ల్యూబ్రికేంట్ క్లిరింగ్ కూడా బయట చేయిస్తున్నారు. ఇందువల్ల ఖర్చు ఎక్కువ కావటమే కాక నాసిరకం పనిముట్లు వేయడం, పని న రిగా జరగకపోవడం జరుగుతున్నది. స్ప్రింగ్స్ బయట చేయించటం ద్వారా అవి త్వరగా పోతున్నాయి. హెడ్ లైట్

బల్బ్ నాసిరకంవి వేయడం వల్ల అవి త్వరగా పోతున్నాయి. మియాపూర్ లో ఆర్.టి.సి. ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ఉండగా దాని పూర్తి శక్తిని వినియోగించుకోలేక ఒక ప్రింట్ తగ్గించి అని చూస్తున్నది. కాని అదే సమయంలో తన మాసపత్రిక "ప్రస్థానం" ప్రైవేటు ప్రెస్సులలో అచ్చు వేయించడం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి దుబారాలకు అనేకమయిన ఉదాహరణలివ్వవచ్చు. దేశంలో కెల్లా పెద్దదైన, సమర్థవంతంగా నడిచే ఆర్.టి.సి. నష్టంలో నడవలసిన అవసరమే లేదు. లెక్కలను సరిగా పరిశీలించితే నష్టాలు రావడం అనే అసమస్య లేనేలేదు. అయినా నష్టాలు వస్తున్నాయనే పేరుతో చార్జీలు పెంచడం దారుణం.

ఆర్.టి.సి. బస్సులు 15096, ఆర్.టి.సి. కాంట్రాక్టు తీసుకున్న బస్సులతో కలిపితే 17042, ఆర్.టి.సి. బస్సులతో రోజూ ప్రయాణిం పయాణీకుల సంఖ్య ఒక కోటి లక్ష మంది. వీటిలో పాసింజరు లు 10003. ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నూతన సంవత్సర ప్రథమకానుక

ఆర్.టి.సి. బస్సు చార్జీల పెంపు

జనవరి 3 అర్ధరాత్రి నుండి అమల్లోకి వచ్చేన చార్జీలు

అర్ధనరీ బస్సులు గతంలో కిలోమీటరుకి 13.72 పైసలు

ఇప్పుడు 17 పైసలు

ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులు " " " 16.56 నుండి 21 పైసలుకు

సెమీ లగ్జరీ " " " 18.15 నుండి 25 పైసలకు

సీట్ బస్సుల్లో కనీస చార్జీ 60 పైసల నుండి 75 పైసలకు పెరిగింది. జిల్లా కోట్లలో కనీస చార్జీ రూ. 1-50 పైసలు

24

1817, డీలక్స్ బస్సులు 326, సెమీలగ్జరీ బస్సులు 543. జంటనగరాలు, విశాఖ, వరంగల్, విజయవాడలో తిరిగే సిటీబస్లు 2,401. కాబట్టి అత్యధిక సంఖ్యాకులు ప్యాసింజర్ బస్లలో ప్రయాణించే సామాన్య ప్రజలు బస్ ఛార్జీ పెంచితే వారిపై పడే భారం చెప్పవలసికాదు.

సిటీ బస్లలో రేట్లు పెంపుదల మరీ ఘోరం. జంట నగరాలలో 2కిలో మీటర్ల దూరానికి 60పై ఛార్జీ ఆపైన 85పై 1రూ ఆ విధంగా ఉన్నవి. వీటిపై ఇప్పుడు 75పైసలు, 1రూ.1.20

పెంచుతూ పోతారు. అంటే 67 శాతం పెంచుతున్నారన్నమాట. కాబట్టి ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత వల్ల, దుబారా వల్ల, అవినీతి వల్ల ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నదే కాని లేకపోతే అవి లాభాలతో నడిచేవి. అక్రమ ప్రయివేలు రవాణాను నిరోధించినా, బస్సులు రక్షణను సమర్థవంతంగా నిర్వహించినా, అధికంగా ఉన్న మోటారు వెహికల్స్ ట్యాక్స్ని తగ్గించినా, రోడ్లను సరైన కండిషన్లో ఉంచినా, దుబారాను అరికట్టినా ఆర్.టి.సి.కి ఒక రూపాయి నష్టం రాదు సరికదా మంచి లాభాలతో నడుస్తుంది.

సంక్రాంతి పుభాకాంక్షలతో....

ఫోన్ : 2573

SREE SRINIVASA FERTILIZERS COMPANY

Zilla Parishad Buildings No. 15

Dealers : E. I. D. Parry (India) Ltd., Rallis India Ltd.,
SPIC Ltd., FACT Ltd.,

Zuari Agro Chemicals Ltd., M.F.L. The India Cements Ltd.,

FERTILIZERS & PESTICIDES

GUDIVADA (Krishna Dist.) A. P.

Grams : 'URBANBANK'

Estd. : 1915

సంక్రాంతి పుభాకాంక్షలతో....

P. B. No. 25

Phone : H. O. 2268 B. O. 3068

THE GUDIVADA CO-OPERATIVE URBAN BANK LTD., No. 1482

President : B. Bapineedu Prasad : Secretary : A. S. Bhaskara Rao, B.A.H.D.C

(Rs. in lakhs)

Paid-up share capital	39.27
Reserve fund & Other reserves	152.26
Deposits	1340.27
Loans and Advances	1091.09
Working capital	1664.28
Profit for the year 1991-92	17.26

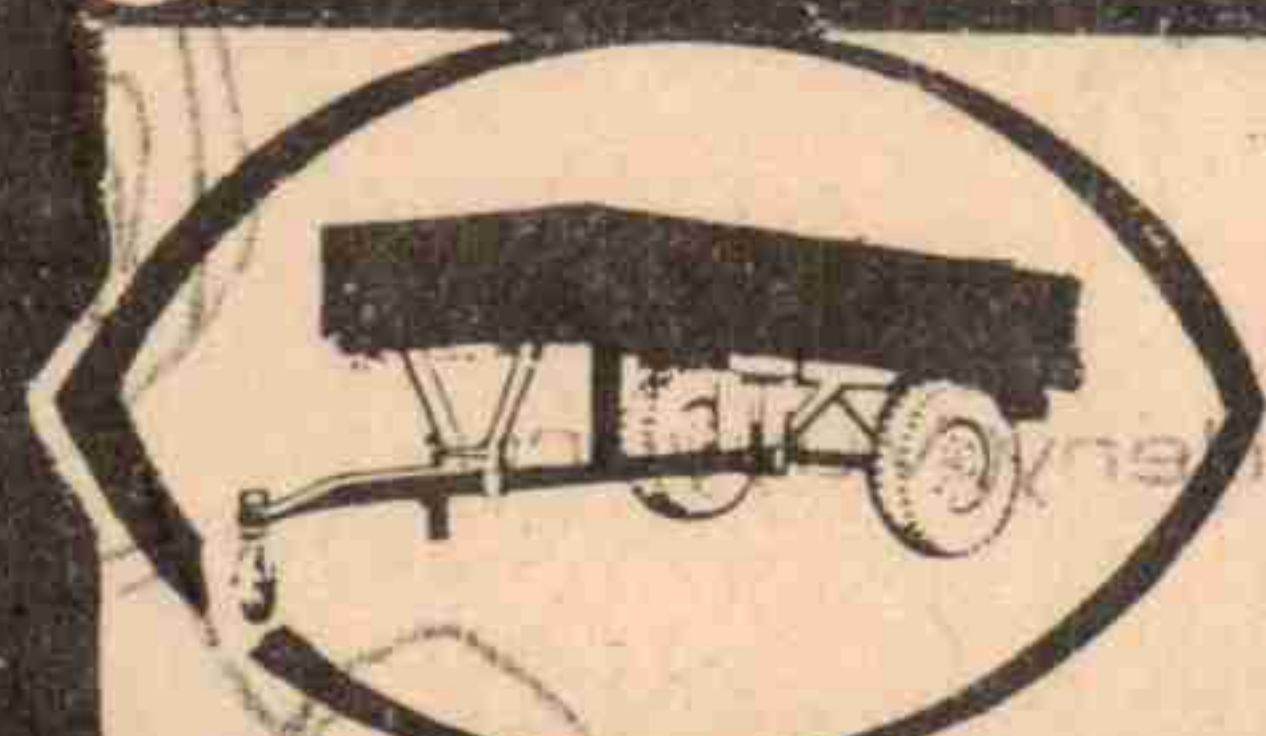
స్థాపితం: 1967

ఫోను: పోపు: 2808, యల్లు: 3068

శ్రీ వెంకటేశ్వర

ఆటో ఇండస్ట్రీస్

పామరూరోడ్
కోటి బొమ్మ సెంటర్
గుడివాడ-521301 (A.P.)
ప్రాప్తయిటర్: ధత్తసింహులం

మూవర్లు 4 వీలర్స్, 2 వీలర్స్, కలివేటర్స్, ఫుల్ వీల్స్
యారర్ డ్రైస్, 2 & 3 & 4 స్ట్రెలా, అనుభవజ్ఞులైన పనిదొంగలవ
తయారు చేయబడును.

WITH BEST COMPLIMENTS FROM

THE K.C.P. LIMITED

RAMAKRISHNA BUILDINGS
2, Victoria Crescent Road
MADRAS - 600 105

Manufacturers of
SUGAR AT VUYYURU & LAKSHMIPURAM, KRISHNA DIST. A.P.
INDUSTRIAL ALCOHOL & DENATURED SPIRITS ETC.
AT VUYYURU, KRISHNA DIST. A.P.

PORT LAND CEMENT
At Macherla, Guntur Dist. A.P.

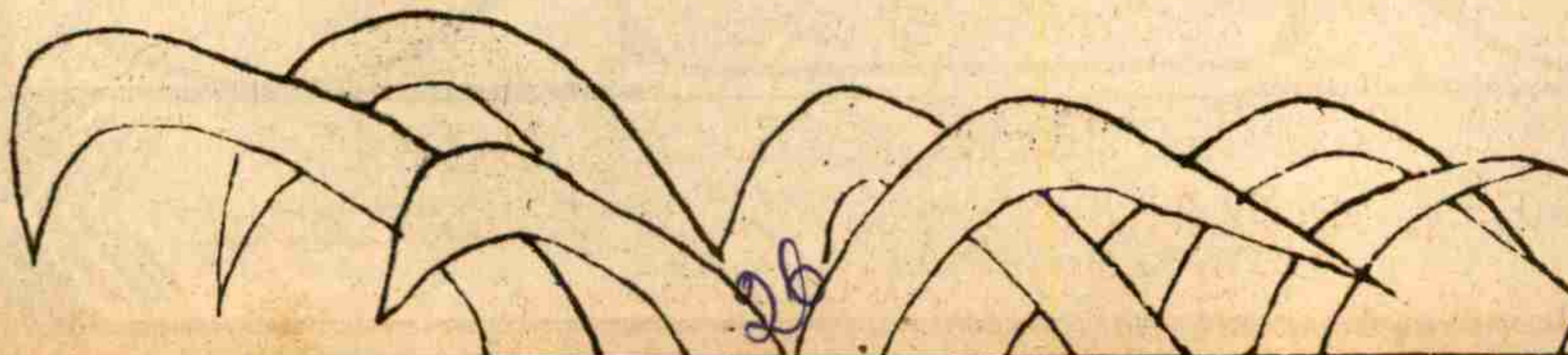
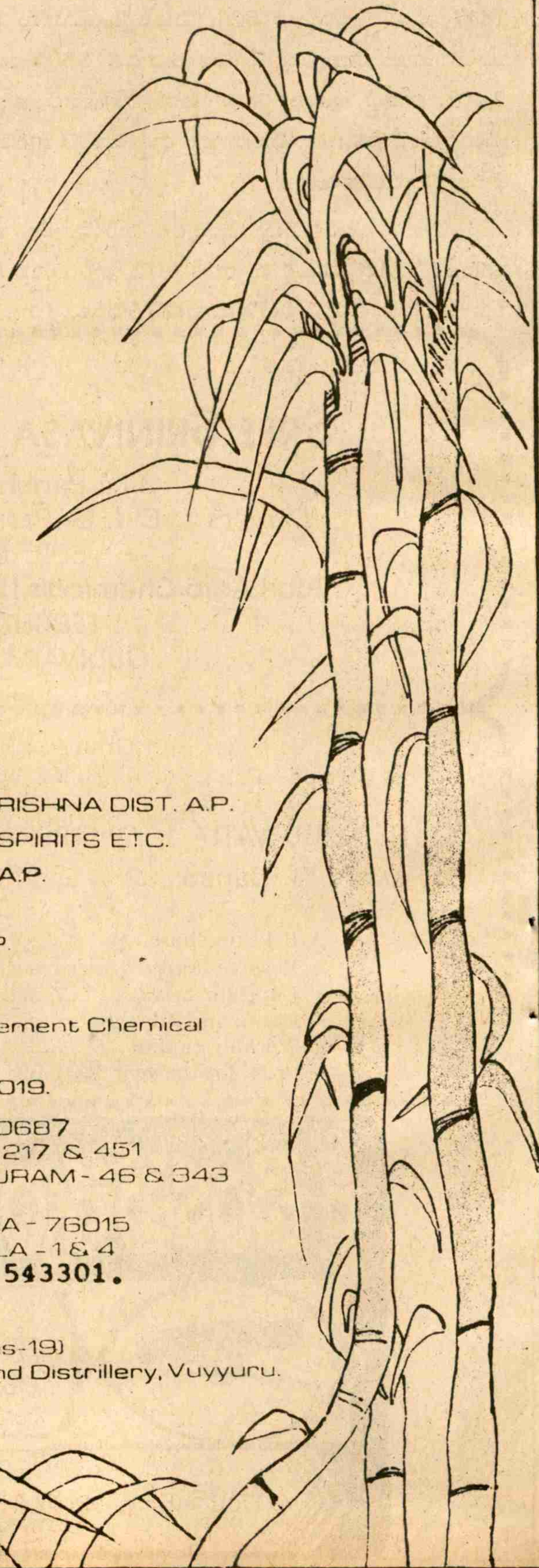
MACHINERY

for complete Sugar Factories and also for Cement Chemical
Industries etc.,
at Tiruvottiyur, MADRAS - 600 019.

Telegrams and telephones Regd. Office: KECEPE - MADRAS - 470687
Sugar Factory: KECEPE - VUYYURU - 217 & 451
Sugar Factory: KECEPE - LAKSHMIPURAM - 46 & 343

Branch Office: KECEPE - VIJAYAWADA - 76015
Cement Factory: KECEPE - MACHERLA - 1 & 4
Workshops: KECEPE - MADRAS - **543301.**

041-6801 KCP IN - Regd. Office
041-8375 KCP IN - Engg. Unit (Madras-19)
0475-289 KCP IN - Sugar Factory and Distillery, Vuyyuru.

మిగులు జిల్లాలో కోసం అటవీ భూముల్లో చెట్టుపట్టాల కోసం వ్యవసాయ కార్మిక సంఘంలోను యితర సంఘాలతోను కలిసి పోరాడటం జరిగింది. నేడు సముద్ర తీర బంజర్లను టెక్స్టైల్స్ పేరుతోనూ, బిగ్ ఎంబర్ ప్రైవేట్ పేరుతోనూ ఆ ప్రాంతపు పేదలకు కాకుండా అన్యాయానికి చేసేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకున్నది. ఆ భూములు తీర ప్రాంత పేదలకు పంచాలని కోరుతూ వ్యవసాయ కార్మిక సంఘంతోనూ, అఖిల పక్షంగానూ, సాగించే ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్నది. సముద్రతీర భూముల కోసం, అటవీ భూములకు చెట్టుపట్టాల కోసం, జమీందారు మిగులు భూములు కోసం దేవాలయ భూముల సమస్యలపైన నిరంతర కృషి సాగించవలసి ఉన్నది.

గత కాలమంతా ఎరువుల మార్కెట్టుకు వ్యతిరేకంగా అనేక ఆందోళనలు సాగించింది. 91లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎక్కువ ధరలు పెంచిన సందర్భంగా నిర్వహిస్తున్న ఎరువు పాత ధరలకు గొడవుల్లో అక్రమంగా దాచిన స్టాకును బయటకు తీయటంతోనూ జిల్లా అంతటా గుర్తించదగిన కృషి చేసింది.

97లో పాగాకు, మామిడి తోటలు నష్టపడిన సందర్భంలోనూ, గర్బ యుద్ధం వల్ల రావాణా లేక మామిడి తోటలు బేరాలు నిలిచిపోయిన సందర్భంలోనూ మనం చొరవ తీసుకుని వాటి పరిష్కారానికి కృషి చేసింది. వర్షానియా పాగాకు సమస్యలపై నిరంతర కృషి సాగిస్తుంది. గతంలో నాలుగు పాగాకు సమస్యలపై పరిష్కారం కోసం మంచి కృషి చేసింది. ఈ నాడు నాలుగు పాగాకు రైతాంగం సంక్షోభం వున్నాడు. దానిపై కృషి చేయవలసి ఉన్నది. చెరుకు రైతుల సమస్యలపై స్వంతంగానూ అఖిల పక్షంగానూ అనేక ఆందోళనలు సాగించారు. ఈ కృషి కొనసాగించ వలసి వున్నది. పై పేర్కొన్న సమస్యలేకాకుండా వివిధ ప్రాంతాలలో అనేక సమస్యలపై రైతు సంఘం తన కృషి సాగించింది.

జిల్లాలో నేడు రైతాంగం అనేక సమస్యలతో సజ్జమమవుతున్నాడు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయ రంగంపై రోజు రోజుకు భారాలు మోపుతున్నాడు. రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై నిరంతర కృషి సాగించవలసి వున్నది. ●

జిల్లా పరిశ్రమలు

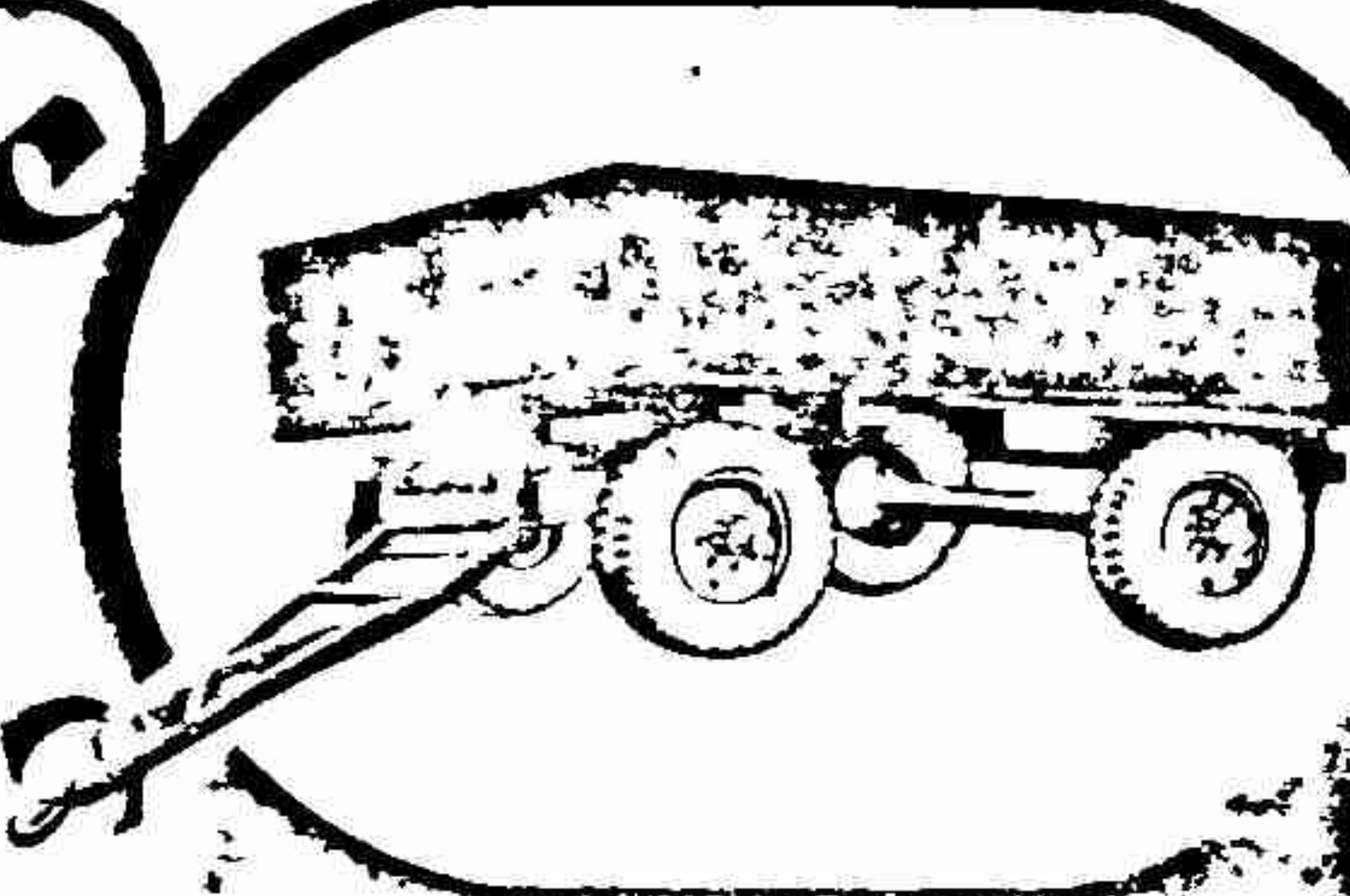
మాంసము, చేప, గ్రుడ్లు, పాలు - ఇవన్నీ జంతు సంబంధమైన మాంసకృత్తులకు ఉత్పత్తి స్థానాలని గ్రహించాము. మన దేశంలో అతి ముఖ్యమైన మాంసకృత్తులు గలవి పలురకాల పప్పు దినుసులూ, కాయధాన్యాలూ కంది, పసుపువర్ణము గల కంది (మసూరు పప్పు), సెనగ, మినుము, పెసర మొదలైనవి. మాంసకృత్తులకు రెండవ ఉత్పత్తి స్థానము పలురకాల పెంకువంటి బెరడుగల వేరుసెనగ, జీడి, బాదము, కొబ్బరి వంటి కాయలు,

మినుముల వంటి మానె గింజలు. సామాన్యముగా వరి, గోధుమ వంటి ఆహార ధాన్యాలలో 6 - 9 శాతం మాత్రమే మాంసకృత్తుల ఉండటంచేత అవి మాంసకృత్తులు తక్కువ గల ఆహార పదార్థాలుగా భావించటం జరిగింది. కాని - మనం ప్రతి రోజూ వరి గాని గోధుమ గాని అధికంగా తింటాము. కనుక మనకు కావలసినంతగా మాంసకృత్తులు వాటినుంచే లభిస్తాయి. చాలామందికి మనదేశంలో మాంసకృత్తులు లభించేది ఆహార ధాన్యాలనుండి వప్పుదినుసుల నుంచే

రైతుమార్కెట్ బింజగోలింగు వరుగు

కొరేటి బాండ్సు సెంటర్
పామరూ రోడ్డు
గుడివాడ-521301

పార్టనర్స్:
M. లోకనాథరెడ్డి, S. హుస్సేన్

మావద్ద
ట్రాక్టరు ట్రేలర్స్
ఎగ్రికల్చరల్ ఇంస్టిట్యూట్స్

మరియు 'యారో' డిస్కలు
తయారు చేయబడును

మనం - మన ఆహారం - 2

పిండి పదార్థాలు:

ప్రతివారం ప్రజల ఆహారంలో శక్తికి మూలాధారాలు. పరి, గోధుమ, సజ్జ, జొన్న (గుండ్రబివి), తమిదే లేక రాగి వంట ఆహార ధాన్యాలలో ఎక్కువగా పిండి పదార్థాలు జీర్ణము కాదగినటువంటివి వున్నాయి. అలాగే బంగాళాదుంప, అరటి వంటి వాటిల్లో కూడా ఉన్నది పిండిపదార్థాలుగల ఆహారమే. ఈ ఆహారపదార్థాలన్నిటిలో జీర్ణము కాని నీరు వంటివి కూడా వున్నాయి. పై వాటివలె కాక చక్కెర, బెల్లము అతి వేగముగా జీర్ణము కాదగిన దశలో వున్న పిండి పదార్థాల సారము. ఇది శక్తిని మాత్రమే ఇచ్చేది. ఆహార ధాన్యాల, చక్కెర దేహానికి శక్తిని ఇచ్చేవే కాకుండా పరిమాణంలో (కొంతలో) అధికంగా వుండి, కడుపు నిండినట్లుగా తృప్తిని కలిగించేవి. కనుక మన ఆహారములో అవి అతి ముఖ్యమైన పదార్థాలని స్పష్టమవుతున్నది. ఒక గ్రాము పిండిపదార్థము నాలుగు (4) కాలరీల శక్తిని మన దేహానికి సమకూరుస్తున్నది.

కూరగాయలలో పిండి పదార్థము వున్నదా? కొన్నిటిలో వున్నది కాని కొన్నిటిలో సామాన్యముగా నార లేక పీచు గల గట్టి పదార్థము వుంటుంది. దానిని జంతువులు తప్ప మనుష్యులు తిని శ్లేష్మించుకోలేరు. కొద్ది ప్రమాణంలో నార లేక పీచు ఆహారానికి పురుగుదనాన్ని కల్పించి, జీర్ణకోశమునుంచి క్రిందికి వెళ్ళుటానికి సహకరిస్తుంది. ఈ విధముగా కూరగాయలు మన ఆహారానికి పురుగుదనాన్ని సమకూర్చి, భిన్న భిన్న రుచులనూ, స్వరూపాలనూ తీర్చిచేసేవే కాకుండా కొన్ని ఖనిజపదార్థాలనూ విలమిస్తున్నాయి. వాడూ సమకూర్చుతాయి.

మాంసకృత్తులు

ప్రధానమైన పోషక పదార్థాలు మూడింటిలో తరువాతవి మాంసకృత్తులు. ఇవి మనకు చాలా ముఖ్యమైనవి. మన దేహములో సన్న ప్రతి ఒక్క భాగములోని జీవకణము, కండరము, ఎముక, కము, మెదడు, చర్మము, వెంట్రుకలు - వీలన్నింటిలో మాంసకృత్తులు వున్నాయి. గృహనిర్మాణానికి ఇటుకలు ప్తి విధంగా

పునర్నిర్మాణానికి ఆ విధముగానే దేహ నిర్మాణానికి మాంసకృత్తులు కూడా. కనుక మాంసకృత్తులు శరీర నిర్మాణము చేసే ఇటుకల వంటివి. శరీరములో కొన్ని కణాలు నశించినప్పుడు లేక ఆరిగిపోయినప్పుడు వాటిని మరమ్మత్తు చేయటమూ, ఆ స్థానాన్ని భర్తీ చేయటమువంటి పనులు చేసేది మాంసకృత్తులే. దీనికి తోడు మాంసకృత్తులు అనేక దేహధర్మగతులలో ప్రధానపాత్ర వహిస్తాయి.

పిండిపదార్థాల మాదిరిగానే మాంసకృత్తులు కూడా దేహానికి శక్తిని ఉత్పత్తి చేయటానికి ఉపయోగపడతాయి. ఒక గ్రాము మాంసకృత్తులు నాలుగు (4) కాలరీల శక్తిని ఇస్తుంది. ఈ విధముగా మాంసకృత్తులను నశింపచేయటమంటే వాటిని వృధా చేయటమే. మనకు ఎంత శక్తి అవసరమో అంతకు తగినంతగా పిండిపదార్థాలను ఉపయోగించుకుని ప్రధానమైన ధర్మాలను నిర్వహించగలిగిన మాంసకృత్తులను ఆ పనికి వినియోగించటము మంచిది.

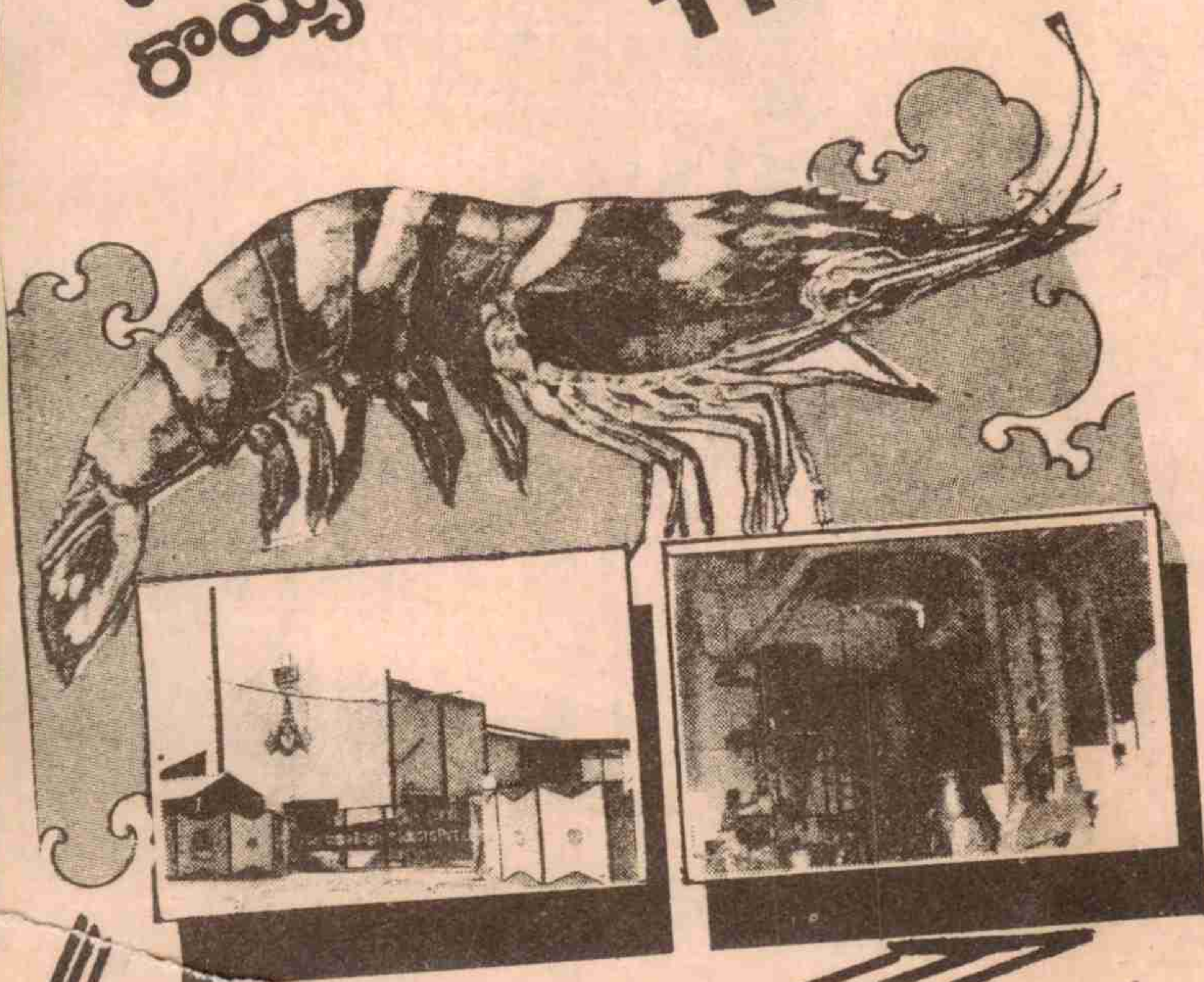
మనము తినే మాంసకృత్తుల పరిమాణమే కాకుండా ప్రమాణము కూడా చాలా ముఖ్యమైనది. మాంసము, చేప, కోడిగుడ్డు, పాలు మొదలైన జంతు సంబంధమైన మాంసకృత్తులు ఉత్తమ శ్రేణికి చెందినవి. ఒక గుడ్డులోని మాంసకృత్తుల పోష్టిక విలువకు 90 మార్కులు లభిస్తే, మాంసము, పాల ద్వారా లభించే మాంసకృత్తులు ఒక్కొక్క రకానికి 70 మార్కులు లభిస్తాయి. కాని - కూరగాయల ద్వారా లభించే వాటిలో విలువ తక్కువ, పప్పు దినుసులు, కాయదాన్యాలకు 50-55 గోధుమకు 45 మార్కులు లభిస్తాయి. ఒక్కొక్కసారి రెండు విధాలుగా లభించే మాంసకృత్తుల సక్రమ మిశ్రమాహారము (సరియైన పాళ్ళలో కలగలుపు) విడి విడిగా వాటికి లభించే మార్కుల కంటే అధికంగా సంపాదించుకుంటుంది. గోధుమ, పప్పు కలసిన ఆహారము తిన్నప్పుడు మొత్తము మాంసకృత్తుల విలువ అధికము కావటము తీవ్రము, గోధుమ, పప్పు, పాలు లేక పేరుగుల మిశ్రమాహారం ఉపయోగించినప్పుడు ఈ మూడు విధాలుగా లభించిన మొత్తము మాంసకృత్తుల ప్రమాణము ఇంకా అధికమవుతుంది.

Phone: office : 58324, 58426

Factory : 59576
Resi : 471096

విదేశీ మేతలకు
చుట్టైన
రొయ్యల మేత

Balaji
TIGER FEED

1. వాడిన ప్రతి రైతు అంటున్నది
ఒకటే మాట "తిరుగు లేనిది
Balaji Tiger Feed"

2. అత్యధిక ఉత్పాదన సామర్థ్యం
(10 Tons/day) కలిగిన ఏకైక
సంస్థ "Balaji".

3. రొయ్యల పెంపకం ద్వారా
అనువైనది, అనుకూలమైనది,
ఉన్నత ప్రమాణాలు కలిగినది
"బాలాజీ" వారి రొయ్యల మేత
ఒకటి.

4. నాణ్యత మాత్రమే 'టైగర్ ఫీడ్'
ఆయుధం.

5. కనీసం 4 గొల్లలు అయినా నిలువ
వుండకుండా నీటిలో కరిగే
రొయ్యల దాణాలను ముట్టకండి,
వాడకండి. అవి అతి ప్రమాదకరం.

6. మనం వేసే మేత మన రొయ్యలకు
మేతగానే కాకుండా మన నీటిని
కల్మషం కాకుండా కూడా
చూడవలసిన అవసరం వుంది.

7. అత్యధిక ప్రోటీన్ విలువలు కలిగిన
ఏకైక మేత "టైగర్ ఫీడ్".

బాలాజీ ఆర్కా & ఆగ్రో
ప్రోడక్ట్స్ (ప్రై) లిమిటెడ్

కామయ్యతోపు సెంటర్, కానూరు రోడ్డు,
విజయవాడ - 7.

పాఠకులకు ప్రకటన కర్తలకు

మా సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

To,

ADDRESS :

OR

Rytuvani

ily

Old MLA Quarters,

yat Nagar,

ERABAD-29.

30

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	BVVOI A 112
పుస్తకం పేరు	తెలివ్ అండ్
తారీఖు	22/8/23
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	33
పెద్ద పైజా పేజీలు	No
ఖాళీ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Sandhya
పేజీలు విడదీసినది	Sandhya
స్కాన్ చేసినది	Sandhya
పరిష్కరణ చేసినది	Amrutha
పేజీలు పరిశీలించినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడినది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	good